

NIŽŇANSKE OZVENY

Občasník občanov Nižnej a Zemianskej Dediny

Ročník 19 / číslo 3 / september 2013

IČO 00 314 684 ISSN 1339-2166

Na telo starostu

str. 2, 3

Deň rodiny

str. 14, 15

Pltnický deň

str. 16, 17

Futbalová sezóna

str. 20

Na telo starostu

Vláda hovorí o šetrení a plnení memoranda medzi vládou a ZMOS-om. Ako sme na tom ako dedina?

Zjednodušene uvediem čísla, ktoré hovoria o hospodárení rok pred mojím nástupom do funkcie a dva a pol roka počas môjho pôsobenia vo funkcii starostu obce.

Rok 2010
Výsledok hospodárenia obce je prebytok 4 866,-eur
Rezervný fond 156 981,54,-eur

Rok 2011
Výsledok hospodárenia obce je prebytok 210 417,-eur
Rezervný fond 210 483,-eur

Rok 2012
Výsledok hospodárenia obce je prebytok 31 106,-eur
Rezervný fond 367 465,42,-eur

Rok 2013 ku 30.6. 2013
Výsledok hospodárenia obce je prebytok 100 800,-eur
Rezervný fond zatiaľ zostáva 367 465,52,-eur.

Z týchto čísel je zrejma opatrnosť alebo „plnenie memoranda“ už od roku 2011. Nie je však účelom iba šetriť, ale aj účelne používať a obracať peniaze k spokojnosti občanov. Preto spolu so zastupiteľstvom sme sa rozhodli použiť našetrené financie na naliehavé (havarijné) rekonštrukcie. Ale aj tak sme na tom veľmi dobre. Obec vytvára podstatne viac pracovných príležitostí ako v minulosti. Je to tým, že rekonštrukcie sú priamo zadávané vlastnej organizácii TS Nižná, kde máme najlepšiu dohľad nad efektívnym používaním našich financií. Zároveň v maximálnej miere využívame nástroje aktívnej politiky zamestnanosti z úradu práce. Našou spoluúčasťou 5 až 15% na náklady na mzdy pomáhame našim spoluobčanom pri ich zamestnávaní v prospech Nižnej. Naša obec môže byť vzorom napríklad pri zamestnávaní občanov so zdravotnými postihnutiami, kde zamestnávame 7 spoluobčanov a ďalšie miesto pripravujeme. Nemalou mierou sa šetrí aj na plate starostu.

Vývoj mzdových nákladov tiež

hovorí o tom, že šetrim, ale aj podstatne viac občanov zamestnávame.

Rok 2010 - 151 545,-eur
Rok 2011 - 149 402,-eur
Rok 2012 - 136 534,-eur
Rok 2013 prvý polrok -84 408,-eur

Čo poviete na financovanie športu v Nižnej?

Myslím, že sme aj napriek nižšiemu rozpočtu na šport spolu so športovou komisiou urobili veľký krok vpred ku transparentnosti použitia týchto finančných prostriedkov. Aj napriek tomu sa to pár jedincom zdá byť málo. Nebudeme predsa obmedzovať základné samosprávne funkcie obce, ako je napr. údržba komunikácií, verejných priestranstiev, budov, osvetlenie a bezpečnosť obce a pod. na úkor športu. Aj napriek tomu každý občan obce Nižná prispieva na šport jedným z najvyšších príspevkov na Slovensku vôbec. Keď sa peniaze dostanú priamo ku športovcom a po ceste ich nezjedia rôzne výbory, údržby, náklady na priestory (lyžiarska chatka, chatka TJ), na telefóny, na administratívu, na výlety, výročné členské schôdze a pod., tak bude aj znížený rozpočet postačovať.

Čo je pravdy na tom, že futbal v Nižnej končí?

Boli za mnou futbalisti, oznámili, že odstúpil výbor FK Nižná, a prišli sa poinformovať, čo ďalej. Bol som za to, aby sa pokúsili dať dohromady mužstvo, ktoré chce hrať. Predložili mne a komisii športu jasné požiadavky na svoju činnosť. Mne sa zdá, že asi nekončia, lebo sa dala dohromady dobrá partia chlapcov, ktorí chcú hrať futbal, našli si kvalitného trénera a zatiaľ sa im vskutku dobre darí. Aj touto cestou im chcem za to všetkým poďakovať. Myslím, že konečne ideme cestou spolupráce a upustilo sa od politizovania.

Občanov zaujíma využívanie kosačky na štadióne?

Kosačka je. Najprv nebola, potom bola pokazená a potom sa vrátila tam, kam patrí. Teda na štadión. Tí „športovci“, ktorí trápne zavádzali a klamali svojich kolegov futbalistov a celú obec, nech si spytujú svedomie sami.

Bytová politika?

Osobne som sa moc nechcel zapodievať výstavbou bytov. Sú v Nižnej byty v Európe, ďalšie sú v bývalej „slobodárke“ na Malej Orave. Postupne však začali chýbať štandardné byty pre mladých ľudí, mladé rodiny a pre dôchodcov (bezbariérové byty do 50 m²). Dali sme vypracovať štúdiu na vybudovanie 4 bytoviek po 12 bytov. Ak sa nájde aj vyhovujúca forma prefinancovania tejto výstavby, tak by sme sa do toho mohli pustiť aj nasledujúci rok.

Čo sa buduje pri Studenej?

Územným plánom sme v konceptoch navrhli časť tejto oblasti na priemyselnú zónu. V priebehu roka sa však zmenili zákony, ktoré nám narobili nemalé problémy. Toto sa však vyrieši a nakoniec tam budú stáť dve firmy, ktoré budú vyhládavo zamestnávať spolu 350 ľudí z nášho regiónu. Osobne to pokladám za veľký úspech, že osatní v našom katastri.

Dohoda s Urbárom?

Po dvoch rokoch môžeme povedať, že sa obec Nižná dohodla s Urbárskym spoločenstvom. Odstránili sme zablokované pozemky. Obec získala nemalé plochy pod zberným dvorom a pod cestu na Sihoti. Spočiatku boli rokovania veľmi náročné. Požiadavky z jednej i druhej strany boli asi privysoké. Trošku sme zmenili priority aj osoby pri rokovaní a začalo sa to vyvíjať veľmi dobre. Do toho vstupovala vzájomná spolupráca pri protipovodňových aktivitách a pri každej príležitosti, keď sme sa vzájomne potrebovali. Právnicki navrhli spôsob a výsledok sa k spokojnosti obidvoch strán dostavil. Všetkým, ktorí sa o to pričínili, úprimne ďakujem.

Dohoda s cirkvou?

Tak táto dohoda je tiež na spadnutie. Občania Nižnej prostredníctvom svojich volených zástupcov dali jasne najavo, že chcú odstrániť krivdy z minulosti. Obec Nižná na jednej strane a Farnosť Nižná na druhej odsúhlasili odpredaj a prenájom pozemkov okolo domu smútku. O tomto sú občania informovaní prostredníctvom rubriky O čom rokovalo OZ. Nie je tam však to, že aj tu nastali „zvláštne“ problémy

s evidenciou pozemkov na katastri nehnuteľností. Po upozornení zo strany cirkvi sme všetko dali na správnu mieru, pracuje sa na geometrickom pláne a potom sa pripraví výsledná dohoda, ktorú doložkou potvrdí pán biskup. Tu treba povedať, že obec Nižná na dohode veľmi získa a farnosť Nižná alebo jednoduchšie cirkev bola pri dohadovaní mimoriadne vnímavá a ústretová, za čo ďakujeme.

Všimli sme si práce pod lavičkou.

Nános štrku, zeminy a vegetácia vytvárajú nebezpečnú prekážku v koryte Oravy pri povodniach. Prebiehajú tam zemné práce, ktoré majú tento nános odstrániť. Tieto práce zadal Slovenský vodohospodársky podnik aby sa prehĺbilo koryto rieky. Práce by mali trvať asi mesiac, aby sa neobmedzilo neresenie rýb.

V Nižnej boli na hlavnej ceste osadené obmedzenia najvyššej povolenej rýchlosti na 70 km/hod..

K tomuto chcem povedať, že v roku 2011 sme na základe požiadavky občanov požiadali krajský dopravný inšpektorát o posunutie tabúl označenia obce bližšie k zastavanej časti, aby sa zabezpečila lepšia plynulosť premávky motorových vozidiel na obidvoch koncoch našej obce. Odpoveď bola zamietavá s tým, že sa to posúvalo smerom von z obce na základe našej požiadavky. Aj tak sme žiadali zvýšenie rýchlosti (ale iba po prvé domy). Na základe stanoviska inšpektorátu zo dňa 23.09. 2011 príslušný správca komunikácie dňa 27.8. 2013 osadenie zmeneného trvalého dopravného zariadenia aj zrealizoval. Vzhľadom na to, že od podania žiadosti dňa 18.08. 2011 došlo ku určitým zmenám (v časti pri penzióne Oravský zrub sa začala a v krátkom čase v smere do Tvrdošína sa začne aj ďalšia individuálna bytová výstavba odsúhlasená príslušnými orgánmi) obec Nižná žiada o zmenu určenia trvalého dopravného značenia v obci Nižná na ceste I/59 pri vjazde do Nižnej v smere od Tvrdošína zrušiť dopravnú značku najvyššia povolená rýchlosť 70km/h, ktorá je teraz osadená pod dopravným značením označujúcim začiatok obce Nižná. Ostatné značenie ponecháme v platnosti. Teda 70-tka bude po-

volená iba medzi poľnohospodárskym družstvom a koncom dediny na Podbiel a od Krivých honov (bude tam druhý výjazd pred novým zrubom) iba smerom von z dediny na Tvrdošín.

Pán starosta, osobná otázka. Objavila sa petícia na podporu Vašej kandidatúry za poslanca do VÚC Žilina. Chcete sedieť na dvoch stoličkách?

Kedysi som skoro odsudzoval to, že sa politici tisli do všetkých funkcií, do ktorých sa len dalo. Pri svojej práci som pochopil, že je dobré byť v centre diania, teda tam, kde sa rozhoduje o majetku, financiách a celkovom smerovaní nášho Žilinského kraja. Pre starostu obce, ktorý medzi iným chce zachrániť plaváreň, je to priam nutnosť a výzva. Toto je volená funkcia. Kandidujem ako nezávislý kandidát na poslanca a mám predovšetkým záujem presadzovať požiadavky občanov regiónu tvrdošinského okresu, teda Hornej Oravy. Títo občania určite chcú, aby napr. plaváreň fungovala aj naďalej.

Čo občania nevidia?

Momentálne prebiehajú práce na digitalizácii kina s podporou audiovizuálneho fondu a predsedu vlády. Opäť budú môcť naši občania a hlavne deti a mládež navštevovať kino, ktoré bude mať perfektný zvuk aj obraz. Súčasne na obecných inštitúciách prechádzame na tak zvanú IP telefóniu. To znamená, že problémy s telefónmi na týchto inštitúciách by mali byť minulosťou. Moderné telefónne spojenie bude na špičkovej úrovni dnešných požiadaviek

zákazníkov. Ďalej sa pracuje na pripojení kamerového systému, ktorý by mal byť ďalším krokom k zvýšeniu bezpečnosti v obci. Neustále pracujeme aj na zmeňach projektu revitalizácie verejného osvetlenia. Realizácia tejto stavby by sa mala začať v budúcom roku.

Na záver chcem poinformovať občanov o tom, akí niektorí sme. Hneď ako som nastúpil na konci roku 2010 do funkcie starostu, bol na telekomunikačný úrad zaslaný podnet na preverenie vysielania televízie MMDS, ktorú prevádzkujeme. Zistilo sa, že ju prevádzkujeme bez náležitých povolení, teda načierno. Všetko sme zlegalizovali, zaplatili pokutu a spolu to stálo nie málo peňazí. Potom prišli zo životného prostredia na základe ďalšieho udania na zberný dvor. Následne ďalšie a ďalšie udania týkajúce sa nakladania s finančnými prostriedkami. Udania týkajúce sa financovania projektov financovaných z EÚ. Teraz je aktuálne udanie na dodržiava-

nie zákona o verejnom obstarávaní, ktoré sa dotýka všetkých finančne náročných akcií ako rekonštrukcia strechy a vchodu na OcÚ, stiech na Rotunde a škôlke. Pomedzi to ešte protesty prokurátora, nezmyselné pripomienky na novovytvárajúci sa územný plán a pod. Všetko si vyžaduje vysoké zaťaženie zamestnancov úradu a niekedy úplne zbytočne prichádzame o financie, ktoré sme práce získali alebo môžeme získať. Kontroly v podstate nezistia závažné porušenia zákonov. Títo „dobrodinci“, ktorých nie je viac ako prstov na jednej ruke, nič nezískajú, ale chcú vytvárať zlú klímu okolo vedenia obce, čo je asi hlavný zámer. Keď som bol, ak sa to dá tak povedať, v opozícii ja, tak sme ani ja ani podobne zmýšľajúci ľudia takéto veci nerobili. A bolo by čo „nabonzovať“. Berieme to tak, že chceme v našej peknej Nižnej bývať v pokoji a nie strácať drahocenné chvíle života v neustálych priekoch.

-MR-

O čom rokovalo obecné zastupiteľstvo

Na svojom zasadnutí dňa **7.mája 2013** obecné zastupiteľstvo zobralo na vedomie kontrolu uznesení OcÚ, odpovede na interpelácie, žiadosti občanov a právnických osôb a stanoviská príslušnej komisie ku žiadostiam občanov a právnických osôb, správu predsedu komisie na ochranu verejného záujmu o podaní písomného oznámenia starostu obce Nižná v zmysle zákona č.357/2004 Z.z., informáciu o vyhlásení výberového konania na funkciu riaditeľa ZUŠ Nižná a žiadosť ZŠ s MŠ Nižná o oplotenie are-

álu MŠ Orličie.

Obecné zastupiteľstvo na tomto zasadnutí **schválilo**:

- Súborné stanovisko ku konceptu Územného plánu obce Nižná s nasledovnou úpravou prílohy „Prehľad pripomienok ku konceptu Územného plánu Obce Nižná“ - neakceptovať pripomienky ku konceptu Územného plánu Obce Nižná týkajúce sa zaradenia obytných plôch v k.ú. Zemianska Dedina v hornej časti lokality Kapustné hlavy – Ráztoky,

- zmenu rozpočtu obce Nižná rozpočtovým opatrením č. fin. 03/2013,

- dohodu o vysporiadaní duplicitného vlastníctva medzi obcou Nižná a podielovými spoluvlastníkmi spoločných nehnuteľností Urbáru, pozemkové spoločenstvo, 027 43 Nižná zapísaných na LV č.1797 v nadväznosti na geometrický plán č.4/2013 zo dňa 31.01.2013 s tým, že vlastníckmi pozemkov reg. KKN - p.č.2831/1 a

pokračovanie na str. 4

Na počiatku...

*Slovienske slová
s prosbou na perách
plávali po hladine
Moravy, Nitry
i Dunaja.
Miesta slávy
pomaly
zarastali trnám.
Až kým
svätosť v srdci
svätých bratov ukrytá
nenašla domov
hlasnej hlaholike.*

*Na počiatku
boli slová...
Vety sa krútila
dookola.
Múdri muži
zo Solúna
im stvorili
krídla.*

*V modlitebných knihách
procesia písma
každý deň ožíva.
Žbožnosť
sa túli k radosti.
Dejiny padajú
do legend.
V nich
Cyril s Metodom
znova a znova
prosia Boha,
aby slnko svietilo
na ľudí rovnako.*

-Margita Kuchčáková-

Zmena telefónnych čísiel na OcÚ

Dňa 4.9. 2013 došlo k zmene telefónnej ústredne na obecnom úrade!

- 043 5381 361 *starosta Ing. Jaroslav Rosina*
- 043 5381 779 *prednosta JUDr. Jozef Šveda*
- 043 5309 786 *sekretariát Jana Šurinová*
- 043 5309 787 *matrika, evidencia Mgr. Jana Gašperová, Anna Fileková*
- 043 5381 436 *ekonomika Jana Bečková, Bc. Daniela Gondová*
- 043 5381 229 *stavby, poplatky Mgr. Daniela Pitáková, Veronika Latková*
- 043 5309 788 *kultúra, informatika, šport Mgr. Marek Reguly, Ing. Miroslav Slosiar*
- 043 5381 360 *fax*

p.č.2831/21 budú Podieloví spoluvlastníci a vlastníkom pozemkov reg. CKN - p.č.2831/4, p.č.2831/7, p.č.2831/16, p.č.2831/18, p.č.2831/20, p.č.2831/39, p.č.2831/41, p.č.2831/43, p.č.2831/45, p.č.2831/47, p.č.2831/49 a p.č.2831/50 bude obec Nižná

- zníženie nájomného za prenájom plochy parkoviska na cvičisko pre autoškolu SOŠ Lesníckej, Medvedzie 135, Tvrdošín na rok 2013 z 250,-EUR na 1,-EUR pričom suma 249,-EUR bude poskytnutá ako finančný príspevok SOŠ Lesníckej v Tvrdošine na zakúpenie vývozných kolesovej súpravy potrebnej k výučbe oprávnenia na hydraulickú ruku,

- predaj obecného pozemku parcela reg. CKN č.727/1 o výmere 20m2, druh: zastavané plochy a nádvoria, k.ú.Nižná Ing. Vladimírovi Krupovi, Nemocničná 1950/63, Dolný Kubín v cene 10,-EUR/m2 z dôvodu, že na tomto pozemku je postavená garáž so súp.č.1046, ktorej je vlastníkom,

- pomenovanie ulice od s.č.779 rybníky za Podbielom v smere ku kravinu PPD Nižná (pozemky reg. CKN p.č.2610/12, p.č.2610/11, p.č.2610/10, p.č.2610/9, p.č.2610/8, p.č.2610/15, p.č.2610/24) názvom „Pri rybníkoch“,

- predaj nákladného automobilu sklápací zn. LIAZ, rok výroby 1989 za kúpnu cenu 3500,-EUR Eugenovi Kováčovi, Medvedzie 160/42-5, 027 44 Tvrdošín a zároveň zrušilo uznesenie č.25/9/2013 zo dňa 26.11. 2012,

- zámer odpredať obchodný podiel vo výške 5,66% v spoločnosti SKI CENTRUM NIŽNÁ – UHLISKÁ, s.r.o. za cenu vo výške 140 774,-EUR spoločníkovi Jozefovi Kachútovi, Podjavorinskej 667, Nižná, ktorý má v zmysle spoločenskej zmluvy prednostné predkupné právo,

- zámer odpredať časť obecného pozemku parcela reg. CKN č. 2483/11, druh: zastavané plochy a nádvoria, k. ú. Nižná Mária Kubasovi a manželke MUDr. Jarmile Kubasovej, Partizánska 103, Nižná a to tú časť tohto pozemku o výmere do cca 150m2, ktorá bude bezprostred-

ne napojená na ich pozemok pred rodinným domom s.č.103, pričom presná výmera bude určená geometrickým plánom vyhotoveným na ich náklady v cene 10,-EUR/m2 z dôvodu, že sa o tento pozemok dlhodobo starajú a užívajú ho, pričom v prípade realizácie oplotenia alebo inej drobnej stavby na tomto pozemku musia dodržať podmienku minimálnej vzdialenosti 1,5m od miestnej komunikácie,

- zámer zameniť časť obecného pozemku parcela reg. CKN č. 2856/17, druh: zastavané plochy a nádvoria, k.ú.Nižná o výmere cca 10m2 s časťami pozemku parcela reg. CKN č.2856/133 a pozemku parcela reg. CKN č.2856/134, druh: záhrady, k. ú. Nižná o výmere cca 5m2, ktorých vlastníkmí sú Ján Polec a manželka Mária Polecová, Gen. Štefánika 600, 027 43 Nižná pričom presná výmera bude určená geometrickým plánom vyhotoveným na polovičné náklady s tým, že rozdiel vo výmere bude doplatený obci vo výške 3,30,-Eura/m2 z dôvodu vysporiadania vlastníckeho práva podľa skutočného užívania, keď pozemok parcela reg. CKN č.2856/134 užíva obec ako súčasť miestnej komunikácie – ul. Gen. Štefánika a pozemok reg. CKN č.2856/17 dlhodobo užívajú Ján Polec a manželka Mária Polecová,

- zámer odpredať časť obecného pozemku parcela reg. CKN č. 582/1, druh: zastavané plochy a nádvoria, k. ú. Nižná Dávidovi Gibalovi, Nová doba 491/1, Nižná a to tú časť tohto pozemku o výmere cca 170m2, ktorá bude bezprostredne napojená na jeho pozemok v bývalom areáli ČOV, pričom presná výmera bude určená geometrickým plánom vyhotoveným na jeho náklady v cene 10,-EUR/m2 z dôvodu zabezpečenia prístupu ku jeho pozemku parcela reg. CKN č.582/5,

- zámer odpredať časť obecného pozemku parcela reg. CKN č. 600/2, druh: zastavané plochy a nádvoria, k.ú.Nižná, Jozefovi Krúpovi, Podbiel 404 a to tú časť tohto pozemku nachádzajúcu sa medzi štátnou cestou I/59 a prístupovou cestou k bývalej ČOV – breh medzi jeho pozemkom v bývalom areáli ČOV a obecnou cestou napájajúcou sa na štátnu cestu I/59, pričom presná výmera bude určená geometrickým plánom vyhotoveným na jeho náklady

za 10,-EUR/m2 z dôvodu, že sa o tento pozemok bude starať a udržiavať ho na vlastné náklady,

- žiadateľke Michaelae Kováčikovej, Vintiška 63, Nižná povolenie na vklad do katastra nehnuteľností ku pozemku parcela reg. CKN č. 400/3 o výmere 786m2, druh: zastavané plochy a nádvoria, k. ú. Nižná, ktorý bol odkúpený na základe kúpnej zmluvy zo dňa 6.4. 1931 Emilom Kováčíkom, Železničná 351, Nižná od bývalého MNV v Nižnej,

- zvýšenie čiastočnej úhrady nákladov materskej školy v nadväznosti na žiadosť ZŠ s MŠ Nižná z 9,-EUR na 12,-EUR mesačne od 1.9. 2013.

Ďalej obecné zastupiteľstvo **schválilo:**

- vyhotovenie geometrického plánu, ktorým sa zameria skutočný stav prístupovej cesty ku cintorínu od rodinného domu s.č.202 ul.Kukučínova a navrhované nové parkovisko na cintoríne,

- zámer odkúpiť pozemky reg. CKN - p.č.1186/11 o výmere 218m2, p.č.1186/39 o výmere 38m2, p.č.1186/30 o výmere 325m2, p.č.1186/37 o výmere 490m2 spolu o celkovej výmere 1071m2 v cene 10,-EUR/m2 z dôvodu vysporiadania prístupovej cesty na cintorín za podmienky, že vlastníci dotknutých pozemkov budú súhlasiť s vecným bremenom uloženia odvodňovacej rúry na ich pozemkoch,

- zámer odkúpiť časť pozemkov reg. CKN - p.č.1186/38 a p.č.1186/12 o celkovej výmere cca 600m2 v cene 10,-EUR/m2 z dôvodu realizácie parkoviska na cintoríne za podmienky, že vlastníci dotknutých pozemkov budú súhlasiť s vecným bremenom uloženia odvodňovacej rúry na ich pozemkoch,

- zámer po nadobudnutí vlastníctva ku pozemku reg. CKN p.č.1186/37 o výmere 490m2 tento spolu s časťou obecného pozemku parcela reg. CKN č.1186/8 o výmere cca 73m2 odpredať Ingrid Kabáčovej, Kukučínova 206, Nižná v cene 10,-EUR/m2 z dôvodu, že časti pozemkov, ktoré získa od vlastníctva, už v súčasnosti aj užíva.

Obecné zastupiteľstvo na tomto zasadnutí **neschválilo** kúpu

obchodného podielu vo výške 94,34% v spoločnosti SKI CENTRUM NIŽNÁ – UHLISKÁ, s.r.o. za ponúknutú cenu vo výške 2 205 472,-EUR od spoločníka Jozefa Kachúta Podjavorinskej 667, Nižná v nadväznosti na uznesenie č.02/2013 z valného zhromaždenia spoločnosti konaného dňa 20.03. 2013.

Na svojom zasadnutí dňa **18. júna 2013** obecné zastupiteľstvo **zobralo na vedomie:**

- správu o zhodnotení činnosti Obecného hasičského zboru Nižná + Zem. Dedina,

- záznam hlavnej kontrolórky k hospodáreniu obce za rok 2012,

- správu o hospodárení TS Nižná za rok 2012,

- odpovede na interpelácie,

- stanoviská príslušných komisií ku žiadosťam a listom fyzických a právnických osôb,

- informáciu o príprave programu na Nižnianský kotlík, ktorý sa uskutoční dňa 13.7. 2013, a na Pltnický deň, ktorý sa uskutoční dňa 17.8. 2013,

- žiadosti a listy občanov a právnických osôb,

- vyjadrenie p. Nákačkovej, že nemá námietky proti predaju časti obecného pozemku parcela reg. CKN č. 2483/11 Mária Kubasovi a manželke Jarmile s tým, že by mal byť vyriešený pomocou geometrického plánu aj pozemok parcela reg.CKN č. 4106/2, ktorý nie je na LV,

- žiadosti o vydanie súhlasov s prevádzkovaním stávkového terminálu v bufete RIA na železničnej stanici č.458 a s umiestnením stávkovej kancelárie spoločnosti TIPSPORT-SK, a.s. na adrese Hviezdoslavova 153 - Mak pub,

- kontrolu uznesení OcZ,

- list prof. PhDr. Evy Kollárovej, PhD. – návrh na zriadenie obecnej polície.

Obecné zastupiteľstvo na tomto zasadnutí **schválilo:**

- záverečný účet obce Nižná za rok 2012

- plnenie programového rozpočtu obce Nižná k 31.12. 2012 a monitorovaciu správu progra-

mového rozpočtu za rok 2012,

- zmenu rozpočtu obce Nižná rozpočtovým opatrením č.fin. 04/2013 a č.fin. 05/2013,

- VZN obce Nižná č.2/2013, ktorým sa mení VZN obce Nižná č.2/2008 o výške príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov v školách a školských zariadeniach, ktorých zriaďovateľom je obec Nižná,

- plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na II. polrok 2013 v doplnenom znení,

- odmeny pre poslancov, predsedov komisií a členov komisií (poslancov a neposlancov) za I.polrok 2013,

- predaj pozemku parcela reg. CKN č.4020/2 o výmere 21m², druh: zastavané plochy a nádvoria, ktorá vznikla na základe geometrického plánu č.52/2013 zo dňa 31.5.2013 oddelením z pozemku zobra-

zeného ako parcela reg. CKN č.4020, druh: zastavané plochy a nádvoria o výmere 7547m², k.ú. Nižná Jánovi Gracákovi a manželke Božene Gracákovej, obaja bytom Kukučínova 21, 027 43 Nižná v cene 5EUR/m² z dôvodu, že sa o tento pozemok dlhodobo starajú a užívajú ho,

- predaj pozemku parcela reg. CKN č.4024/2 o výmere 26m², druh: zastavané plochy a nádvoria, ktorá vznikla na základe geometrického plánu č.20/2013 zo dňa 29.4.2013 oddelením z pozemku zobrazeného ako parcela reg. CKN č.4024, druh: zastavané plochy a nádvoria o výmere 2603m², k.ú. Nižná Rastislavovi Cvoligovi, Mieru 256, 027 43 Nižná v cene 5EUR/m² z dôvodu, že sa o tento pozemok dlhodobo stará a užíva ho,

- predaj pozemku parcela reg. CKN č.4024/3 o výmere 26m², druh: zastavané plochy

a nádvoria, ktorá vznikla na základe geometrického plánu č.20/2013 zo dňa 29.4. 2013 oddelením z pozemku zobrazeného ako parcela reg. CKN č.4024, druh: zastavané plochy a nádvoria o výmere 2603m², k.ú. Nižná Jozefovi Medveckému, Mieru 255, 027 43 Nižná v cene 5EUR/m² z dôvodu, že sa o tento pozemok dlhodobo stará a užíva ho,

- predaj pozemku parcela reg. CKN č.4024/4 o výmere 30m², druh: zastavané plochy a nádvoria, ktorá vznikla na základe geometrického plánu č.20/2013 zo dňa 29.4. 2013 oddelením z pozemku zobrazeného ako parcela reg. CKN č.4024, druh: zastavané plochy a nádvoria o výmere 2603m², k.ú. Nižná Tomášovi Kachútovi, Mieru 254, 027 43 Nižná v cene 5EUR/m² z dôvodu, že sa o tento pozemok dlhodobo stará a užíva ho,

- ukončenie zmluvy o nájme nebytových priestorov v budove č.494 – terajšie zlatníctvo na ulici Nová doba s Júliou Volnárovou, Závodná 462, Nižná na základe jej žiadosti k 30.6. 2013,

- prenájom nebytových priestorov v budove č.494 na ulici Nová doba po nájomcovi Júlii Volnárovej pre Michaelu Vranovú, Nová doba 499/27, Nižná od 1.7. 2013 za účelom zriadenia obchodu – obuv a doplnky za nájomné podľa schváleného sadzovníka,

- prenájom nebytových priestorov v budove OcÚ Nižná za účelom umiestnenia rack skrine určenej na zabezpečenie optickej konektivity úradu a obyvateľov obce Nižná pre spoločnosť DSI DATA, s.r.o., Nám. A.Bernoláka 377, 029 01 Námestovo od 1.7. 2013 za nájomné vo výške 18EUR/mesačne,

- za člena komisie športu Ing. Zdena Nováka s účinnosťou od 1.7.2013 namiesto Mgr.Karin Kakačkovej z dôvodu vzdania sa jej členstva,

- zámer odpredať obecný pozemok parcela č.728/1 o výmere 20m², druh: zastavané plochy a nádvoria, k.ú.Nižná Lade Komovej, Nová doba 504/25, Nižná v cene 10EUR/m² z dôvodu, že na tomto pozemku je postavená garáž so súp.č.1045, ktorej je vlastníčkou pričom sa zohľadní už zaplatená kúpna cena z roku 2002 (č. dokladu 568807) vo výške 4100,-Sk t.j.136,10 €.

Ďalej obecné zastupiteľstvo na tomto zasadnutí neschválilo žiadosť Ing.Juraja Žuffu, Hviezdoslavova 198, Nižná o predaj časti obecného pozemku parcela reg. CKN č.525/2, k.ú. Nižná a žiadosť Anny a Oľgy Vasekovej, Hviezdoslavova 196, Nižná o predaj časti obecného pozemku parcela reg. CKN č.525/2, k.ú. Nižná.

*JUDr. Jozef Šveda, prednosta
Ing. Jaroslav Rosina, starosta
obce*

Obec na prácach ušetrila 15 000 €

S rekonštrukciou strechy na okrúhlejšej stavbe začala firma pred tromi mesiacmi. Robotníci nadstavili zatekajúce, rovné

prestrešenie, urobili nový krov a sedlovú strechu. Po obvode Rotundy vymenili okná. Farebné sklenené výplne nahradili

li mliečne. Elektrikári vymenili rozvody elektriny, stavbári zateplili a obložili interiér.

„Práce vyšli na 68,5-tisíc eur, naprojektovaných bolo vyše 80-tisíc,“ hovorí starosta Ja-

roslav Rosina. „Dorobiť treba akustiku a osvetlenie. Na to však potrebujeme ďalších 20-tisíc eur. Budúci rok by sme chceli budovu zatepliť zvonku.“

-NK-

Lampy svietiace do neba sú ľuďom nanič

Viac ako dvestotisíc eur za bezpečí jasnejšie osvetlenie dediny.

Projekt na revitalizáciu verejného osvetlenia predkladala obec vlani. Peniaze jej schválili koncom roka, zmluvu podpísala vo februári. S prácami však začne najskôr začiatkom budúceho roka. Dôvodom je zmena schváleného projektu.

„Museli sme ho meniť, keby ministerstvo zmenu nepovolilo, peniaze by sme neprijali,“ po-

vedal starosta Jaroslav Rosina. „Projekt bol pomerne starý, sú nové technológie, ktoré chceme využiť. Preto sme sa rozhodli investovať do nového.“

V súčasnosti stojí obec verejné osvetlenie ročne 30-tisíc eur. Podľa pôvodného a ministerstvom schváleného zámeru by stálo trojnásobne viac. Pribudlo by síce lúč, ale také zvýšenie nákladov obec nebola ochotná akceptovať. „Áno, pôjdeme s nákladmi vyššie, pretože budeme svietiť viac, ale nestúpnu až

toľko, ako bolo pôvodne naprojektované.“

Obec nebude meniť všetky lampy. Zrekonštruuje najmä hlavné trasy. Súčasný svietidlo nahradia diódové. Zmení sa aj vzhľad verejného osvetlenia. „Mnohé súčasné lampy sú urobené zle,“ hovorí Miroslav Slosiar z obecného úradu. „Guľaté sú síce pekné, ale svetlo sa rozptyľuje a ak je pod guľou ešte nejaké tienidlo, svetlo ide do neba, nie na chodník či cestu. Aj vysoké stožiare sú nešťastným rieše-

ním. Čím je lampa vyššia, tým je svetlo slabšie. Dochádza k veľkým svetelným stratám.“

V rámci nového projektu chcú Nižňania osvetliť aj najfrekvencovanejšie miesta, kde v súčasnosti lampy nie sú – železničnú trať, kadiaľ prechádzajú ľudia či priechody pre chodcov cez hlavnú cestu. Súčasne s kopaním osvetlenia budú robotníci do zeme vkladať aj optické káble, ktorými chce samospráva prepojiť celú dedinu.

Z eurofondov dostala Nižná 220-tisíc eur.

-NK-

Nákladná evidencia kníh a čitateľov

Na predražený knižničný program obec nemá.

Pred časom získala nižňianska knižnica minidotáciu na doplnenie knižného fondu. Za 600 eur samospráva nakúpi náučnú aj krásnu literatúru, tituly bude vyberať podľa požiadaviek čitateľov. Podobnú dotáciu do-

stáva každý rok. Oveľa viac ako na nové knihy by však potrebovala peniaze na obnovu knižničného softvéru.

„Súčasný počítačový program je zastaralý,“ povedal Miroslav Slosiar z oddelenia informatiky, kultúry a športu. „Je pomalý a nedostatočný. Zisťo-

vali sme, koľko by vyšiel nový, zostali sme však zhrození. Chcú zaň 10-tisíc eur. To nie je normálne.“

Obecné knižnice sú povinné viesť elektronickú evidenciu kníh, zoznam čitateľov aj množstvo vypožičaných kníh. So starým programom sa kni-

hovničke pracuje ťažko, do nového však obec tisíce eur investovať odmieta. „Ani obecný úrad nemá taký drahý softvér,“ hovorí starosta Jaroslav Rosina. „Pre knižnice by mal byť zadarmo. Keď je povinnosťou, peniaze by mal na jeho obnovu dávať štát. Meniť ho budeme, jedine ak naň dostaneme dotáciu.“

-NK-

150 rokov humanitárnej pomoci medzinárodného ČK

Už počas rakúsko – uhorskej monarchie fungovali na našom území prvé spolky Červeného kríža. Jeho vznik sa začal čívať v r. 1859, keď švajčiarsky obchodník Jean Henri Dunaut na vlastné oči videl následky bitky troch armád pri talianskom Solferíne. Tri dni dobrovoľne pomáhal raneným, organizoval pomoc a ošetrovne. Navrhol založiť dobrovoľnú medzinárodnú organizáciu na pomoc raneným vojakom a uzavrieť dohodu o ich ochrane. O štyri roky v roku 1863 sa stretli zástupcovia európskych štátov a USA a založili medzinárodný Červený

kríž. U nás vznikla prvá pobočka ČK v Banskej Štiavnici v r. 1881. Znak červeného kríža vznikol obrátením švajčiarskej vlajky ako nutnosť chrániť počas vojny zdravotný a duchovný personál, ale aj miesta, kde sa zachraňujú zranení. Deň narodenia J. H. Dunata 8. máj sa oslavuje ako Svetový deň Červeného kríža a Červeného polmesiaca. Slovenský ČK sa v súčasnosti zaoberá:

- propagáciou bezpríspevkových darcov krvi,
- propagáciou a ukázkami fy-

zickej prvej pomoci (osveta, školenie)

- humanitárnou pomocou a šírením myšlienok medzinárodného humanitného práva

- poskytovaním sociálnych služieb podľa potrieb jednotlivých regiónov,

- unikátnou pátracou službou po nezvestných, ktorá vznikla na základe medzinárodných dohôd. Službu môže využiť každý občan Slovenskej republiky alebo cudzinec, ktorý žije na našom území.

14. júna sme si pripomenuli

Svetový deň darcov krvi. Je to deň narodenia lekára Karla Landstainera, ktorý objavil 4 krvné skupiny. 13. septembra si pripomenieme Svetový deň prvej pomoci. Záchrana ľudského života je najhumánnejšie poslanie našej existencie. Medzinárodný spolok ČK a ČP získal 3x Nobelovu cenu za mier, a to v roku 1901, 1917 a 1963. Prvým jej nositeľom bol J. H. Dunaut. Preto nech naďalej v nás pretrvávajú sila ľudskosti a vďaka vďaka. Svet nie je zlý, ale potrebuje ešte viac dobra.

Výbor MS SČK v Nižnej

Problémy robí vrchná aj spodná voda z Ostražice

Nad cintorínom je pripravená stavebná lokalita. Obec ju chce prepojiť s už existujúcou časťou Krivé hony. Zakreslená je aj v pripravovanom územnom pláne. Vlastníci sa však do výstavby veľmi nehrnú, pretože zem je až príliš mokrá.

„V prvom rade musíme odvod-

niť cintorín, potom okolie cesty a napokon aj najviac podmosené pozemky,“ hovorí starosta Jaroslav Rosina.

Na základe širokej dohody s vlastníckmi vykope obec ponad cintorín v hĺbke zhruba jeden meter kanál a uloží tam drenážne rúry, ďalšie pôjdu hneď

pod povrch zeme. Potrubia vyústia do kanalizácie. „Veríme, že takto zachytíme väčšiu časť vody. Majiteľ jedného z tamojších domov robil pred časom odvodnenie svojho pozemku a zistil, že voda vyvierá necelý meter pod zemou.“

Obec investuje do odvodne-

nia 20-tisíc eur. Z balíka chce vykúpiť pozemky pod prístupovou cestou k cintorínu, ktorá stále nie je vysporiadaná. Plánuje tiež urobiť parkovisko vedľa cintorína a opraviť rozpadávajúci sa kamenný múr v spodnej časti cintorína.

-NK-

Posviacka nového zvona

V sobotu, 29. júna 2013 na sviatok sv. Petra a Pavla farnosť netradičnú udalosť. Veriaci, ktorí sa zúčastnili svätej omše o 10.30 hod. sa stali

svedkami posvätenia nového zvona. Zvon (umieračik), ktorý dostal meno Štefan, bude svojím hlasom oznamovať odchod každého veriaceho farníka na večnosť. Posvätil ho generálny vikár spišského

biskupstva, prof. ThBibl.Lic. ThDr. Anton TyrolPhD., za účasti p. farára Mgr. Štefana Hudáčka a p. kaplána Mgr. Mareka Wolanszského.

-MR-

Sochy vo farskej záhrade

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

*Realizované finančnou podporou Ministerstva kultúry
Slovenskej republiky*

Pozornosti občanom našej obce určite neušlo lešenie vo farskej záhrade, postavené pri sochách troch sv. Jánov. Sochy majú svoju históriu a právom môže-

me byť hrdí na toto skvostné dielo z kameňa. Prežili niekoľko požiarov v obci, dve svetové

vojny a veľkú povodeň v roku 1825, kedy ich dal vtedajší farár Ján Drengubiak postaviť a to z vďačnosti, že povodeň nezničila faru. Miestnemu duchovnému, Mgr. Štefanovi Hudáčkovi nebol osud časom poškodených sôch ľahostajný a začal konať. Všetkým nám je známe, že z finančného hľadiska nie je možné pokryť takéto náročné práce, a preto Farský úrad v Nižnej vypracoval projekt na získanie aspoň malej finančnej čiastky. Projekt bol po opätovnom podaní úspešný a po vydaní stanoviska o začatí reštaurátorských prác z

Krajského pamiatkového úradu v Žiline sa začalo s reštaurovaním. Sochy sú v zozname nehnuteľných kultúrnych pamiatok, a preto bolo a je nutné postupovať podľa pokynov pamiatkarov. Reštaurátorských prác sa ujal Martin Kukura, člen komory reštaurátorov, s kolektívom šikovných študentov z Akadémie umení v Banskej Bystrici. Sme presvedčení, že zainteresované inštitúcie nebudú ľahostajné k spomínaným artefaktom a sochy budú ďalej dôstojne pripomínať históriu našej obce.

-MR-

Nižná – včera, dnes a zajtra

Vo štvrtok 27. júna 2013 o 17.00 hodine sa v priestoroch Kultúrneho domu v Nižnej konal spomienkový večer na Teslu Oravu (bývalý koncernový podnik na výrobu televíznych prijímačov) a osobnosti z jej vedenia. Hlavný organizátor bola obec Nižná a Spojená škola v Nižnej. Vo vestibule kultúrneho domu sme mali možnosť zachytiť históriu a súčasnosť Nižnej počas prezentácie na televíznych prijímačoch a návrhy žiakov Spojenej

školy v Nižnej na nový obecný monument. Na úvod programu vystúpila speváčka zložka súboru ORAVAN senior. Hlavné slovo a úlohu moderátorky večera mala prof. PhDr. Eva Kollárová, PhD., ktorá na úvod privítala hostí. Spomienkový večer patrila hlavne prvému riaditeľovi Tesly pánovi Vladimírovi Stojemu, ktorý v Nižnej žil so svojou manželkou a tromi deťmi v 50 - 60-tych rokoch minulého storočia až do násil-

ného vyhodenia, a to nielen z Nižnej ale aj zo Slovenska. Pozvanie na tento večer prijala jeho dcéra pani Helena Tichá z Prahy, jej syn Ján, pôsobiaci ako profesor na Technickej univerzite v Chicagu a domáci hostia, ktorým osud Tesly nebol ľahostajný. Počas večera sme získali množstvo zaujímavých informácií z rozprávania hostí a hlavne od Pani Heleny Tichej, ktorá citovala z denníka svojej matky. O svoje spomienky na začiatky Tesly sa podelil aj jej technický námestník Ing. Ladislav Ďuroška, sekretárka

riaditeľa Stojeho pani Iskrová, ako aj riaditeľ Ing. Rudolf Richter. Spomienky boli popretkávané poéziou a prózou s tematikou Tesly a Oravy v podaní Jozefa Brezovského. Svoje pohľady na súčasnosť a budúcnosť Nižnej predstavili starosta obce Ing. Jaroslav Rosina a Ing. Peter Smolár. Pracovné kolektívy študentov, ktorí pracovali v uplynulých dňoch spolu s pánom Tichým na návrhoch monumentu pre obec Nižná, odprezentovali svoje pracovné výsledky.

-MR-

Čo si pamätá kronika 1951-1952

Rok 1951 Hospodárske pomery výstavby obce.

Budovateľské úsilie zanechalo aj v našej obci veľké stopy. Ľanárske závody „Orava“ vybudovali na pozemkoch v Orličom dva dvojposchodové domy – slobodárne pre svojich zamestnancov. Bola vykonaná elektrifikácia novej časti obce zv. Malá Orava, kde závod vystavil v minulých rokoch 32 domkov pre rodiny, zamestnané

v továrni.

Pri závode oproti domu Michala Skubana provizórna drevená čakáreň pre cestujúcich. Stará zástavka pri MNV bola zrušená. Započala sa regulácia pravého brehu Oravy v úseku Slatviňa – stará dedina, na ktorej pracovali ľudia z blízkeho okolia.

V rámci 5MP postavila sa cesta na nižnom konci v obnose 100 000 Kčs. V súkromnom podnikaní boli postavené 4 pekné

rodinné domy. Obec si zaplánovala v tomto roku zavedenie miestneho rozhlasu. Ústredňa s príslušnými aparátmi je už tu, len pre nedodanie stĺpov táto ďalšia vymoženosť a náhrada bubna či zháňačovho hlasu nemohla byť v plánovanom termíne zavedená.

Plánovanie štátu malo vplyv aj na poľnohospodárske pomery. Predpísané dodávky poľnohospodárskych plodín (najmä ľanu) boli občania - roľníci nútení pestovať na predpísaných plochách. Občania boli nabádaní k jednotnému osevnému plánu a pokrokovejším obrábaniam pôdy. Ako povinné dodávky pre verejné zásobovanie sa odovzdávali: obilie, zemiaky, mäso hovädzie a bravčové, mlieko, vajcia, vodná hydina a vlna. Úroda zemiakov bola toho roku slabšia, preto výkup prebiehal zdĺhavo, ale predsa bol zavedený na 100%. Občania boli zásobovaní lístkovým systémom. Aby sa zabránilo hynutiu hydiny, najmä sliepok, v celom kraji prebehlo očkovanie sliepok H-vakínou – zdarma.

Na jar vykonali žiaci Národnej

školy pod vedením Ignáca Lukáčika trávenie myší v chotári.

Dňa 15. júna bola vykonaná reorganizácia pléna MNV a výmena predsedu. Miesto Ignáca Lukáčika bol vymenovaný Ján Murcin, ktorý venoval veľké úsilie vedeniu obce podľa zásad Komunistickej strany. S občanmi boli občas prezentované hovory s ľuďmi, na ktorých sa im objasňovali najmä nové ciele budovania spoločenského poriadku – socializmu.

Kultúrny život zaznamenáva značný vzostup. Skoro v každom druhom dome majú rádio. Uvedomeli občania stále viac odoberajú a čítajú dennú tlač. Kino premieta týždenne 2 filmy. Divadlá sa hrali v závodnej jedálni. Vystupovali pohostinné kultúrne súbory z rôznych miest a závodov. V rámci Mesiacu ČSP Dedinské divadlo z Bratislavy zahrlo hodnotné výchovné hry „Statky – zmätky“ a „Vadia sa pre rozumné“.

Význačnou udalosťou tohto roku bolo aj zriadenie štvorročnej Strednej školy, ktorá bola umiestnená v obcej budove „Majzlovke“. Oprava budovy

bola urobená za pomoci občanov z Nižnej, ktorí chodili pracovať „s poriadky“ a taktiež učiteľstva trstenského okresu. Kým nebola u nás stredná škola, žiaci chodili až do Tvrdošína. V apríli bola otvorená aj materská škola. Deti tu majú celodennú starostlivosť. Škola je pekne vybavená.

Sociálne pomery

Životná úroveň Nižňanov veľmi stúpila, lebo z každej rodiny sú zamestnaní niekoľkí členovia. Obyvatelia okrem poľnohospodárstva boli zamestnaní v závodoch „Orava“ pri ČSSZ (československé stavebné závody) v Mokradi, v Istebnom a inde. Počet obyvateľstva stúpol na 1238. Koncom decembra boli zriadené z podnetu zamestnancov v závode Detské jasle. Tento rok dostala obec tiež predajňu ubuvi a mliekareň, ktorá bola zriadená v dome Michala Žuffu.

Rok 1952

Hospodárske pomery

Plán 4. roku Gottwaldovej päťročnice sa naša obec usilovala splniť v premysle i v poľnohospodárstve. Ľanárske závody Orava v tomto roku získali prvenstvo v celoštátnej súťaži o najlepšiu produktivitu práce. Pri závode zriadili Závodnú školu pre dorast. Tu budú vychovávať kvalifikovaných robotníkov. Toho roku dohotovili sa dve slobodárne pre slobodných zamestnancov. V kolónii Malá Orava bola urobená kanalizácia a vodovod. Na Malú Oravu bola dokončená pevná cesta. Podobne aj odpad popod kostol. Na Vrkoľinec sa tiež už začala robiť pevná cesta.

V regulácii Oravy sa pokračuje. Uskutočnilo sa zavedenie miestneho rozhlasu. Dňa 14. februára

ra t. r. bolo slávnostné začatie prevádzky. Tento deň zostane pamätným pre obec. „Zháňač“ prestal „vykrikovať“ miestne správy. V starej dedine bol založený pioniersky sad, ktorý má 20 stromkov. Pripravuje sa výstavba novej školy. Doteraz boli vykonané prieskumné práce na pozemkoch za humnami.

Poľnohospodárstvo

Vzrast obyvateľstva a snaha o stále lepšie uspokojovanie životných potrieb si vyžaduje najmä zintenzívnenie poľnohospodárskej výroby, ktorá značne zaostáva za priemyslom. Roľníci v našej obci si väčšinou statočne plnia predpísané dodávky, no predsa sa ukazuje, že súkromné hospodárenie je brzdou pri budovaní socializmu v našom štáte. Poľnohospodárske práce boli dokončené úspešne. Mlatba sa začala 26. augusta a ukončila sa 5. septembra. Mlátilo sa aj v noci. Dodávky štátu boli splnené nad 100%, vyjmúc kapustu, ľan a hrach. Chov dobytky a ošipaných stúpol. U oviec poklesol. V tomto roku sa vyskytla „slingavka“ u statku. Svine hodne hynuli na červienku a obrnu. Prídelový systém ešte trvá. Listky na zásobovanie potravinami dostávali nemajetní občania a vlastníci pôdy do 2ha. Šatenky (120 bodov) dostávali aj vlastníci do 15ha pôdy, keď splnili predpísané dodávky.

Správa obce

Miestny národný výbor sa snažil pracovať, no na výročnom zasadnutí boli vznesené aj kritické pripomienky. V priebehu roka zasa došlo ku zmene v vedení. Predseda MNV Ján Murcin bol odvolaný na vyššiu funkciu na Okresný národný výbor. Na jeho miesto nastúpil 1. júna t. r. Jozef Fuček. Pri MNV bol dňa

26. mája založený výbor žien ako zložka, pomáhajúca MNV vo všetkých úlohách. Predsedkyňou bola Terézia Regulová (Papajová), tajomníčkou Klára Červeňová. Počet členiek bol 10. Výbor sa schádza 2x mesačne. MAV (Miestny akčný výbor NF) bol tiež zreorganizovaný: Predseda: Tibor Singer (zo závodu), podpredseda: Terézia Regulová, tajomník: Martin Fukas (učiteľ OSS), členovia: J. Hučala, Ján Gracák a Žofia Vasíková. K pomoci pri práci MNV a odstráneniu nedostatkov v obci boli poriadané „hovory s ľuďmi“. Účasť však na nich bola malá.

Kultúrna činnosť strhol na seba ZK (závodný klub), ktorý mal dobrý dramatický krúžok, športový a hudobný. Pod vedením J. Britana a J. Todeka predviedol dramatický krúžok v závodnej jedálni tieto hry: Bačova žena, Pytačky, Otec, Tri vrecia zemiakov, Mlyny. Dňa 17. októbra zájazdové divadlo z Bratislavy zahralo u nás divadelnú hru Živý kútik. Na všetkých divadelných predstaveniach bola veľmi dobrá účasť. Z príležitosti štátnych sviatkov bolo poriadanych celkom 8 akademii s programom ZK, Národnej a Strednej školy. Kino premietalo cez týždeň 2 nové filmy.

Mesiac ČSSP (českoslov. sovietského priateľstva) bol otvorený 12. novembra. V rámci tohoto mesiaca bola prevedená aj výstava kníh (sovietskych spisovateľov). Medzi občanov bolo rozpredaných kníh za 5.000Kčs. Miestna pobočka zväzu ČSSP mala prírastok o 30 členov. Dňa 8. nov. sa bežala štafeta priateľstva a mieru. Zúčastnilo sa jej žiactvo. Dňa 16. nov. bežala hlavná štafeta, ktorú naši občania pozdravili pred obcou. Prejav mala úderníčka Ľanárskych závodov Mária

Medvecká.

Sociálne pomery

Tento rok dostala obec krajčírsky závod Služba ľudu, ktorý bol umiestnený v budove J. Tuku. Pracovali tu 4 krajčiri. Na Malej Orave zaviedli predajňu Zdroj a pri závode predajňu mäsa. Dôsledkom náhleho prílivu nových ľudí ešte trvá bytová kríza. Po stránke zárobkovej sa občania mali dobre. Jasle zriadené pri továrni boli umiestnené provizórne v štyroch miestnostiach. Počet detí bol primeraný. Zaopatrenie detí bolo veľmi dobré, matky boli spokojné. Materská škola bola slabšie navštevovaná. Okrem riaditeľky starala sa o deti aj pestúnka.

Zdravotníctvo

V lete bol usporiadaný „samaritánsky kurz“, ktorý viedol Mudr. Bartok, okresný lekár. V rámci starostlivosti o zdravie občanov boli boli usporiadané 4 prednášky o chorobách. Prednášali lekári z OÚNZ – Trstenej. Aby si pracujúci mohli dať včas ošetriť chrup a nemuseli cestovať až do Trstenej, bolo zriadené aj „zubné ambulatorium“.

Populácia

Narodilo sa 20 detí a to 9 chlapcov a 11 dievčat. Zomrelo 7 ľudí, z toho 1 novonarodeniatko. Ostatné osoby vo veku nad 70 rokov. Populačný prírastok 17. Uzavretých manželstiev bolo 17. Počet obyvateľov koncom roka bol 1457, čo je oproti minulému roku prírastok o 237 duší. Tento vzrast zapríčinilo prisťahovanie nových duší.

Záznamy za rok 1951 a 1952 spravila Terézia Gogoláková, uč.

Tri divadelné súbory pri ZUŠ Nižná na celoslovenských festivaloch

Už v minulom čísle sme písali o úspešnej sezóne troch divadelných súborov pri ZUŠ v Nižnej.

Detské divadlo poézie Dobrozvíťazi (účinkuje v ňom dvadsať detí od 8 do 15 rokov) s autoršou inscenáciou Jarka Broza Štyri očné obdobia v réžii Zdenky Brozovej sa po víťazstvách na regionálnom aj krajskom kole Hviezdoslavovho Kubína prebojovalo na celoslovenský Hviezdoslavov Kubín. Medzi deviatimi detskými divadlami z celého Slovenska si počínali naozaj dobre a svoju inscenáciu zahrali nad očakávanie, o čom svedčia aj slová predsedu poroty Petra Jankú: „Dobrozvíťazi patrí v dobrom slova zmysle k stáliciam Hviezdoslavovho Kubína. Je za tým cieľavedomá práca s detským kolektívom, ktorý sa počtom rozrastá, ale kvalita ktorého sa napriek tomu potvrdzuje. Je to najmä zásluhou dvojice vedúcich, režiséro-rov, scénografov, kostymérov - jedným slovom Brozovcov, ktorí si posledné roky s inscenačnou látkou vystačia sami. Kolektív súboru sa inscenáciou potvrdil kvalitnú predprípravu pri práci s hovoreným slovom a prednesom, čo je koniec koncov pri tomto type predstavení podstatné.

Podobným spôsobom (víťazstvo na regionálnej súťaži a druhé miesto na krajskej) postúpilo na celoslovenský

Hviezdoslavov Kubín aj **divadlo poézie Woland**, ktoré siahlo po scenári Ilustrované dejiny trávy. Autorom scenára z veršov Miroslava Válka je opäť Jarko Broz, v tomto prípade ide však o kolektívnu réžiu s miernou prevahou Brozovcov. Opäť ponúkame niekoľko viet z hodnotenia poroty (Lubomír Šárik): „*Napriek kolektívnej interpretácii je inscenácia akýmsi údelom básnika ako vyklbenej bytosti zo skutočnosti, a keďže interpretom je sám básnik Jaro Broz, nadobúda inscenácia parametre osobného údely. A k nemu pridáva Jaro Broz aj ironizáciu všetkých prvkov, aby postavenie básnika v súčasnom svete ešte viac zvýraznil. Válek však silou svojej poetiky je v obraznosti veľmi svojrázny. Jaro Broz z lásky k milovanému autorovi nedeňonestuje jeho poézii, ale skôr odkrýva vlastný údel, ktorý však prechádza do nadstavby univerzálnejšej. Hammelova ranná električka evokuje návratmi stále motív absolútneho nebytia, ku ktorému nakoniec aj dochádza. Ale Jaro Broz nezápasi iba s materiálom, nehľadá v brvnách a klátkoch metaforu zápasu s neželivým osudom. Tu by si vystačil aj sám. No v spojení s ostatnými postavami vízie či zhmotnených predstáv sa konfrontuje tvorca javiskového obrazu s dokonalosťou metaforiky veršov Miroslava Válka. Aj archaická scéna s dekou, stolnou*

lampou a rádiom zo šesťdesiatych rokov vytvára pocit úmyselnej ironizácie.“

Najvýraznejší úspech na celoslovenskej prehliadke detskej dramatickej tvorivosti Zlatá priadka v Šali dosiahla scénická miniatúra Hrdý Budžesi v podaní **Agátky Brozovej a Veroniky Mišíkovej**, ktorú pre ne podľa románu Ireny Douskovej do tretice napísal Jarko Broz. V réžii Zdenky Brozovej získali dievčatá (po 1. mieste na regionálnej súťaži detskej dramatickej tvorivosti O erb mesta Dolný Kubín a opäť 1. mieste na krajskej prehliadke detskej dramatickej tvorivosti Detský divadelný medveď v Žiline) 2. miesto, pričom treba zdôrazniť, že 1. miesto z nejakých záhadných príčin udelené nebolo, čo znamená, že detský divadelný

súbor Dobrozvíťazi je na Slovensku v tomto roku najlepší! Aj v tomto prípade budeme citovať z pera porotcu Lubomíra Šárika: „*Inscenácia Hrdý Budžesi súboru Dobrozvíťazi pri ZUŠ Nižná a Gymnáziu Tvrdošín nás zaviedla cez postavu druháčky do sveta minulého režimu, kedy z pohľadu dievčat sa dozvedáme, ako sa rozhodla bojovať so zlobou doby svojisky vyzropaným a sčasti hránym príbehom. Istá scénická ilustrativnosť je úmyselnou karikatúrou tej doby červených šatiek a straníckych preukazov. Rozsiahly príbeh skôr pre dospelého pamätníka ako pre dievča reálne interpretujúce istú dobu však má znaky zomknutého a štýlovo vyváženého javiskového útvaru.“*

-jkb-

Denný tábor v materskom centre

Keďže sa aktívne členky materského centra každý rok stretávajú v lete s otázkou rodičov o voľno - časové aktivity, rozhodli sme sa tento rok skúšobne pripraviť týždňový denný tábor počas ktorého sa deti niečo naučia, zabavia a niečo spoločne vytvoria.

V pondelok začali tvorivé aktivity výroby rôznych vecičiek z fimo hmoty. Dievčatá modelovali tortičky, náušnice, prstienky. Okrem toho si za obedom vypočuli rozprávku a oddýchl si. V utorok sa maľovalo na všetko a so všetkým. Streda bola spoznávaním prírody a turistiky. So svojimi skúsenosťami sa s nami podelili p. Jozef Zuffa a p. Marta Toningerová za

čo im patrí veľké poďakovanie a za ich vedomosti veľká úcta. Štvrtkové aktivity boli opäť tvorivé a pohybové a piatok sme ukončili prechádzkou na vlek so spoznávaním mapy a kompasu. Celý týždeň sa o deti starali dobrovoľníčky materského centra. Okrem prípravy aktivít, organizácie samotnej akcie zabezpečovali aj občerstvenie a obedy. Patrí im obrovské ďakujem. Tábor sa zúčastnilo približne 25 detí od 2-11 rokov. Veríme, že v podobnom duchu sa stretneme o rok v lete. „Na tábore sa mi páčilo rozprávanie s tetou Martou. Naučil som sa nové veci, ktoré využijem, keď pôjdem do lesa.“

„Mne sa najviac páčilo maľo-

vané tričko. Budem ho nosiť každý deň. Ak mi to mamina dovoľí.“

„V Dupajdese mi líbilo hrať s farbami a vodou. Ďakujem.“

„Veľmi sa mi páčili tvorivé dielne a ako som si vytvorila náramok. Mám veľmi rada

Dupajdu.“

Dupajda má momentálne otvorené od utorok do piatku vždy od 8:30-17:30. Môžete sa sem prísť pohrať, oddýchnuť si, zistiť niečo nové, spoznať nových ľudí. Je to otvorený priestor pre všetky rodiny, prevažne pre mamičky s deťmi. Stále prebieha

tehotenská príprava na materstvo. Ďalšie aktivity začínajú priebežne od októbra – baby salsa, cvičenie na fit loptách, anglický a ruský jazyk, tvorivé dielne, montessori aktivity. Plánujeme vianočné tvorivé dielne, divadielko, karneval, Milu pre mamu, či Deň detí. Všetko závisí od faktu, či Dupajda bude mať podporu a bude pokračovať ako subjekt, ktorý patrí k našej obci.

Všetky aktuálne informácie nájdete na www.dupajda.webnode.sk

Projekt Čarovanie v kuchyni

Vďaka Grantovému programu Dôvera sa bude v materskom centre Dupajda v Nižnej realizovať aj projekt pod názvom „Čarovanie v kuchyni“. Cieľom projektu je pozitívne meniť stravovacie návyky v našich rodinách. Rozhodli sme sa organi-

zovať kurzy, kde sa mamičky, ale aj ich staršie ratolesti naučia pripravovať zdravé, chutné a výživné jedlá. Atraktívne ich dekorovať a zlepšovať kultúru stolovania. Prostredníctvom spoločných aktivít ich budeme povzbudzovať k používaniu bylín, lokálnych potravín a hlavne k zvyšovaniu konzumácie ovocia a zeleniny v našich rodinách. Do programu zapájame aj dospelávajúce deti, ktoré sa naučia pripraviť chutné ovocné a zeleninové šaláty, pripraviť narodeninové prekvapenie pre svoju mamu, uvariť niečo zdravé pre svojich kamarátov alebo prestrieť sviatočný stôl. Veríme, že sa stôl opäť stane centrom našich domácností, kde členovia rodiny prichádzajú po namáhavom dni, aby sa stretli, zahnali hlad, porozprávali sa a cítili vzájomnú blízkosť a záujem.

Kolektív mamičiek z Dupajdy

Moja návšteva v Montessori základnej škole na Lamači

V apríli tohto roku som sa rozhodla navštíviť Lamač, tentokrát ZŠ.

M. Montessori rozdeľuje deti podľa veku do troch skupín:

1. skupina 0-6 rokov, 2. skupina 6-12 rokov, 3. skupina 12-18 rokov.

Tentokrát som si zvolila prvú až tretiu triedu. Tieto triedy sú spojené a sú v nich deti od šiestich až do deviatich rokov.

V tomto trojročí spojených tried sa nachádza 30 žiakov. Veľkou výhodou okrem iného je aj to, že sa mladšie deti učia od starších a staršie deti si zároveň môžu overiť svoje vedomosti.

V prvej miestnosti bolo pár stolov a pomôcky na výučbu jazyka, matematiky, hudobný klávesový elektrický nástroj, sedačka a kuchynka. Ďalšia priestraná miestnosť je zariadená pomôckami na chémiu a pokusy, zemepis, kozmickú výchovu, botaniku, zoológiu. K dispozícii je aj knižnica, kde sa nachádzajú encyklopédie a náučné knihy, z ktorých deti samy čerpajú informácie. Hneď na začiatku mi bolo povedané, že sa môžeme úplne slobodne pohybovať a pozorovať deti pri učení.

Vyučovanie sa začalo o 8.00 hod. V prvej miestnosti sme sa posadili na zem do tvaru elipsy. Najskôr nasledovalo privítanie hosta. Hneď potom

jedno dievčatko s pripraveným kalendárom, ktorý si vyrobili deti, nám povedalo aký je deň v týždni, dátum, mesiac, rok, ročné obdobie a aké je vonku počasie. Ďalšie pokračovalo s prichystaným kalendárom mien. Dozvedeli sme sa, kto má meniny. Bolo práve Valéria a povedali sme si, či nejakého poznáme.

Spolužiac s krabicou pošty začal rozdávať ostatným lístky s menami. Deti si navzájom píše poštu a potom si ju rozdávali a čítajú. Takmer všetky straty a nálezy, ktoré mala pripravené ďalšia spolužiačka, našli svojich majiteľov. Potom zadala pani učiteľka tému dňa. Prvou témou bolo priateľstvo. Mali napísať, čo pre nich znamená, keď sa priatelia, a aké to má výhody. Druhou témou bol príbeh: Piaty v jednom struku. Mohli tento príbeh dokončiť po svojom s použitím vybraných slov. Náhradnou témou bola opäť pošta.

Nakoniec sa pani učiteľka spýtala, kto opraví poškodený kalendár, ktorému sa odtrhla jedna strana. Dievčatko, ktoré sa prihlásilo, vedelo, že to zvládne.

Všetci sa rozišli písať svoju tému. Mňa medzitým upútala na stenu prezentácia, ktorú urobili deti o koale medvedíkovej. Bol tu obrázok, ako vyzerá,

latinský názov, charakteristika, anglický názov, rozmery tela, chvosta, koľko váži, kde sa vyskytuje... Žerie iba listy jedného druhu eukalyptu, ktoré obsahujú aromatické látky, čo zapríčiňuje, že mäso koaly medvedíkovej je prakticky nejedlé aj pre dravcov. To zaručuje koalám dlhý a pokojný život. Ako trvá... a celý život prežije na stromoch. Má oproti sebe postavené prsty zakončené dlhými pazúrami a patrí medzi vačkovce.... Bola som úplne unesená z toľkých informácií.

Podľa písma tipujem asi to spoločne robili 2-3 deti, ktoré samy hľadali informácie o koale. Tu si treba uvedomiť, že deti si vybrali túto tému slobodne, zrejme ich práve v tom období fascinovalo toto zvieratko. Neďaleko visela prezentácia pandy.

Medzičasom sa dokončujú dané témy. Už tu vidím, niektoré deti sa učia angličtinu na koberčeku, hrá sa na klávesovom nástroji, kto chce, má desiatu, niektorí ešte dopisujú témy, dopĺňajú slová do viet, opakujú vybrané slová, prečítané slová spájajú s príslušnými obrázkami, píše do zošitov... Prechádzam okolo a niektoré deti si zakrývajú prácu rukami, aby

pokračovanie na str. 12

som ju nevidela. Rešpektujem to. Sú tu traja učiteľia.

Uvedomujem si: napriek rôznym činnostiam detí vládne tu prirodzená disciplína, nepočujem žiadne upozornovania na nevhodné správanie. Všade je taký prirodzený šum, rozpráva sa stíšeným hlasom. Cítim sa ako v jednom harmonickom celku, kde každý rád vykonáva svoju mravenčiu prácu. Pozerám na hodinky, je 9.15 hod. Idem pohľadať kalendár, ktorý si deti samy vyrobili pretože je skvelý. Nachádzam pri ňom i koberček mieru. Pre mňa sú to dôležité a inšpirujúce pomôcky.

Nazerám vedľa do knižnice a nachádzam tu dve dievčatká, ktoré práve pracujú na prezentácii Mexika.

Pokračujem ďalej, aby som si mohla naplno vychutnať túto atmosféru slobody. Deti sa voľne pohybujú a samy si vyberajú, čo sa chcú naučiť. Prostredie je priam neuveriteľné. Všade vidím spoluprácu, živý záujem detí o učenie, vzájomnú toleranciu, disciplínu.... Úžasné deti, učiteľia a celé prostredie. Cítim sa tu ako ryba vo vode a nachádzam tu môj pre všetkých vysnívaný raj.

Zájdem do druhej miestnosti, kde sa práve konajú pokusy, o ktoré je veľký záujem. Je tu Katka, ktorá predvádza deťom pár nových pokusov a poukazuje na súvislosti prvkov a na to, čo sa pri pokuse stane. Pri stole sedí skupinka piatich detí, sleduje, čo sa deje, dopĺňa otázky, ktoré im pri tom kladie učiteľka a náramne si to užívajú. Pridávam sa k nim. Deti po predvedení pokusov dostávajú hárok papiera na zápis pokusu. Môžu si taktiež samy vyskúšať nové pokusy a urobiť aj niektoré, ktoré už poznajú. Pridávajú sa ďalšie deti. Jeden z pokusov bol aj ako vyrobiť dážd.

Vedľa na koberčeku sa hrajú dvaja chlapci so štyrmi zemepisnými orámovanými mapami. Dopĺňajú názvy kontinentov a určujú štáty. K nim priradujú malými vlajčkami názvy štátov a názvy hlavných miest. Vskutku zábava. Je práve 10:21 hod.

Odchádzam opäť pozrieť, čo sa deje v prvej miestnosti. Tu teraz učiteľ pri stole upozorňuje žiaka na písmo a úpravu zošita. Pisanka nemá byť počmáraná a treba z nej vygumovať všetko,

čo tam nepatrí. Vedľa na koberčeku sa tri dievčatká učia angličtinu najskôr s učiteľkou a potom samy. Prestávajú akurát vo chvíli, keď si hovoria, že ich to už nebaví.

Spolužiak ráta variácie príkladov do 10. Používa pri tom aj Pytagorovu tabuľku. Neskôr si vzal aj farebné štvorce a obdĺžniky na vyskladanie čísiel. Dieťa si tu uvedomuje, ako narastajú čísla, mení a zväčšuje sa aj ich tvar. Všimam si deti, rady používajú koberčeky tam, kde je to možné, a pracujú na zemi.

Dievčatko, ktoré si zobralo na starosť opravu kalendára, ho šikovne reparuje.

Idem pozrieť do knižnice. Sú tam dve detičky, ktoré sa učia hudobnú výchovu a kreslia husľový kľúč.

Medzitým končia i pokusy, deti všetko umývajú a dávajú na poriadok. Tu zrazu upútala moju pozornosť priehľadná krabička v kútiku zoológie, ktorú si chodili deti obzeráť. Bolo v nej päť húseničiek babočky bodliakovej. Krabičku dostali pred dvoma dňami. Tri týždne budú pozorovať, ako húseničky zo dňa na deň navidomočí rastú, až kým sa zakuklia. Potravu mali vo vnútri, nebolo treba zasahovať.

V tejto miestnosti som našla aj botanický kútik. Boli v ňom kvetináče s rôznymi rastlinkami. Zrejme si ich vysadili tie deti, ktoré to bavilo, starali sa o ne a pozorovali tieto druhy.

Opäť sa vraciam pozrieť, čo sa deje v prvej miestnosti. Niektoré deti sa hrajú na stole so slovenskou abecedou. Priradujú obrázky so začiatočným písmenom abecedy. Niečo podobné prebieha aj v skupine detí na koberčeku, ale s anglickou abecedou.

Hneď vedľa ráta spolužiak príklady na sčítanie, násobenie... Vidím pri tom okrem iného aj pomocnú tabuľku od 10 do 100 000 000 a som prekvapená veľkosťou čísiel, s ktorými narába, a tým, ako to hravo zvláda.

Blíži sa pol dvanástej a to je čas obeda, vyjsť si na dvor a stihnúť začiatok prezentácie o Mexiku.

Som nadšená a odbieham sa pozrieť, či sa môžem poroz-

právať s pani riaditeľkou. Áno, môže sa mi venovať.

Hovorí o tom, že učiť sa je prirodzená túžba každého dieťaťa. Ide o to podchytiť záujmy detí, ktoré sú rôzne. Preto majú už v prvom trojročí chémiu, lebo sa o ňu deti zaujímajú. Povedala som jej, ako ma očarila prezentácia koaly, ktorá tam visela vypracovaná, a dozvedela sa z nej to, čo som nevedela.

Na to mi odpovedala, že pred rokom urobil jeden druháčik sám prezentáciu o mäsožravých rastlinách. Kompletne všetky aj s latinskými názvami, miestami výskytu, odlišnosťami... Keď ju pred nimi odprednášal, všetkým sa od údivu otvárali ústa. Jeho mamička tam bola tiež a mala obrovskú radosť z práce svojho syna a bola na neho hrdá. Tak, toto dokážu deti, ktoré sa môžu a chcú venovať tomu, čo ich zaujíma. Povedala tiež, že cez prázdniny sa deti nevedia dočkať, kedy už pôjdu do školy.

Odchádzam späť do triedy. Dostanem sedmokrásku od dievčatka, ktoré bolo na dvore, a ja sa teším ako malé dieťa, že na mňa myslela a s radosťou ju objímam.

V knižnici ešte stihnem rozhovor s učiteľom. Vysvetľuje mi, že deti si samy vyberajú, čo sa chcú učiť. Učiteľia popri tom dodržiavajú aj smernice výuky ministerstva školstva a deti sú vedené tak, aby zvládli aj predpísané učivo. Každý učiteľ má mať pripravenú prezentáciu, dieťa prejaví záujem a učiteľ ukazuje nové a nové veci. Ráno písali aj jednoduchšie slová, prepisovali z tlačenej podoby do písanej, zaoberali sa predponou vy-, sčítali, násobili...

Hudobnú výchovu, chémiu, botaniku, zoológiu, kozmológiu, anglický jazyk a prezentácie si volia deti samy.

V rámci vyjsť si von (going out) robia prechádzky do lesa, navštevujú galérie a múzeá. Pravidelne chodia do ZOO. Zamerajú sa na určitú skupinku zvierat, pozorujú ju a potom robia prezentácie a projekty. Teraz majú v pláne navštíviť luxusnej reštaurácie, aby sa naučili luxusné stolovanie priamo na mieste, kde sa veci odohrávajú. Výuka montessori je zážitková. Čo dieťa zažije a urobí, ľahšie si zapamätá. Prezentáciu o Mexiku vypracová-

vali dnes dve dievčatká, ktoré tam boli a urobili z toho projekt. Mali pripravené kartičky, fotky a iný materiál.

Zabehla som ešte pozrieť sa na túto prezentáciu, ktorá už prebiehala v inej miestnosti. Deti mali na stene premietnutého vtáka, ktorý žije v tejto oblasti a diskutovali o jeho názve. Niektoré deti nesúhlasili s názvom, ktorým ho dievčatká pomenovali. Nezdal sa im podľa sfarbenia. Učiteľia len stáli a pozorovali to. Všimam si tu jednu krásnu asi 15cm veľkú korytnačku v peknom čistom akváriu. Vyliezla na kameň a ja sa jej môžem dotknúť, pozdraviť ju a povedať jej, aká je nádherná.

Vraciam sa do triedy, kde majú deti popoludňajšie oddychové aktivity. Hrajú sa hry a tie, ktoré chcú, majú výtvarnú výchovu. Katka hrá na gitare, má krásny melodický hlas. Okrem iného napísala slová piesne, ako sa učí u nich v montessori škole. Veľmi výstižné. Požiadala som ju, či mi ich môže poslať. Ak áno, bude to dokonalá bodka za týmto článkom.

Ešte si vymieňame mailové adresy s Jakubkom a Miškom. Je pol druhej, škola sa o hodinu končí a tak po krátkej rozlúčke odchádzam. Som naplnená samými pozitívnymi dojmami.

Srdečne ďakujem všetkým učiteľom, deťom a pani riaditeľke za to, že som mohla stráviť jeden krásny deň. Vážim si a oceňujem snahu ukázať nám príkladom, ako sa dá učiť iným spôsobom. Je to pre nás neoceniteľný dar, lebo sú tí prví priekopníci. O to je to ľahšie pre nás ďalších, ktorí si uvedomujeme nutnosť potreby zmeny prístupu k našim deťom. Prajem im veľa zdravia, síl, tvorivosti a porozumenia v práci, ktorá má hlboký zmysel a vychováva veľa slobodných, tolerantných, milujúcich bytostí, zodpovedných za svoje skutky, našu planétu a mier na nej.

Teším sa opäť do skorého videnia v trojročí 4-6, ktoré som už nestihla, lebo som si chcela naplnožiť 1-3 trojročia.

Prajem všetkým šťastné dni, požehnané tým najlepším.

-Lubica Personová-

A je to v suchu

Do škôlky už nebude zatekať.

Obec prerába strechu na materskej škole v miestnej časti Malá Orava. Pred rokmi chcela budovu aj nadstaviť. Okrem toho, že na také veľké práce nie sú v kase peniaze, nesúhlasili s tým

ani ľudia žijúci v susedných bytovkách. „Vyššia budova by im clonila, slnka by si veľa neužili,“ hovorí starosta Jaroslav Rosina.

Škôlka mala pôvodne rovnú strechu, rovnako ako mnoho ďalších, starších obecných budov. Okrem toho, že sa na nej držala voda, keď pršalo, problémy s ňou boli aj v zime. Za-

mestnanci obce z nej museli sneh pravidelne zhadzovať. Stará krytina bola natoľko poškodená, že sa rokmi premokajúce múry pod ňou začali rozpadávať.

„Nahradíme ju sedlovou, práce by mali vyjsť zhruba na 77,5-tisíc eur, ale predpokladáme, že to urobíme za menej,“ hovorí Rosina. „Zaujímavosťou je,

že pri rekonštrukciách striech odvádzame dažďovú vodu do špeciálnych zasakávacích jám vystlaných štrkom. Rovnaký spôsob sme zvolili aj pri oprave Rotundy, obecného úradu a obchodoch.“

Budúci rok obec budovu zateplí, okná boli vymenené v r.2012.

-NK-

Deň matiek v materskej škole

V stredu popoludní sme pre mamičky z príležitosti Dňa matiek pripravili milé posedenie v školskej záhrade. Detičky sa predviedli v krátkom programe, po ktorom nasledovalo pohostenie. Všetci si mohli pochutnať na pečenej klobáske, koláčikoch, sladkých aj slaných dobrotách. Pripravené boli rôzne aktivity

napr. maľovanie domčeka, skákanie na nafukovacích hradoch, športová súťaž v hode papierovou guľou, kreslenie srdiečok. Ďakujeme pekne všetkým rodičom za ochotu pomôcť akýmkoľvek spôsobom pri realizácii tejto super akcie.

-JR-

Škôlkári sa stali školákmi

Prajeme im veľa úspechov, radosti z učenia, aby dostatočne využili schopnosti, vedomosti a zručnosti, ktoré nadobudli počas niekoľkých rokov

v MŠ. Ďakujeme rodičom za skvelú spoluprácu a pomoc pri rôznych akciách a aktivitách, ktoré sme pre deti v MŠ organizovali.

Ja raz budem požiarnikom

Aj takto sa rozhodli niektoré deti z MŠ po tom, ako sme navštívili hasičov v Tvrdošine. Táto práca je veľmi fyzicky, ale aj psychicky náročná, presvedčili nás o tom pri praktických ukážkach. Ukázali nám novú techniku, nové autá, člny, zažili sme sirény aj simulovaný poplach. Na záver dostali od nás kópiu najnovšieho auta, ktorú

nakreslil Miško Tuhý. Rozlúčili sme sa, ale to nebol koniec nášho minivýletu. Prešli sme sa pekným parkom, občerstvili sa a osviežili zmrzlinou. A keďže chceme deťom spestriť aj samotnú cestu, využili sme dva dopravné prostriedky. Do Tvrdošína sme išli autobusom, na zad nás odviezol vlak.

-JR-

Začiatok nového školského roka 2013/2014

Po dňoch strávených u starých rodičov, pobytov pri mori alebo v horách, po dňoch v letných táboroch alebo chvíľ, ktoré môže poskytnúť len bezstarostné leto, sa stretli žiaci, rodičia a učitelia v pondelok 2. septembra pred bránami základnej školy. Žiakov, rodičov i zamestnancov školy privítal riaditeľ školy Mgr. Ľubomír Ivan na slávnostnom otvorení nového školského roka 2013/2014. Osobitne sa prihovril novým prvákom, ktorí po prvýkrát prekročili prah základnej školy a taktiež novým žiakom z Podbiela a Krivej, ktorí k nám nastupujú do piateho ročníka. Žiakom, rodičom, pedagogickým aj nepedagogickým zamestnancom sa prihovril aj starosta obce Ing. Jaroslav Rosina.

Oproti minulému školskému roku klesol počet žiakov v základnej škole zo 424 na 419. Do prvého ročníka nastúpilo 34 žiakov v dvoch triedach. Vyučovanie bude prebiehať v

8 triedach na prvom stupni a v 11 triedach na druhom stupni. O výchovno-vzdelávací proces v základnej škole sa bude starať 28 pedagogických zamestnancov, 8 nepedagogických zamestnancov. V tomto školskom roku máme na škole 32 integrovaných žiakov, ktorým sa bude venovať špeciálny pedagóg. Pomáhať budú aj dve asistentky.

V školskom klube detí budú 3 oddelenia so 66 žiakmi. V prípade záujmu primeraného počtu rodičov bude otvorený aj ranný školský klub. Vyučovanie v materskej škole bude prebiehať v dvoch triedach v MŠ Nová doba a troch triedach v MŠ Orliče. Celkovo je prihlásených do materskej školy 102 detí. Výchovnú činnosť bude zabezpečovať 10 pedagogických zamestnancov a 3 nepedagogickí zamestnanci.

Obdobie letných prázdnin je časom, kedy sa na školách môžu vykonávať potrebné údržbárske a rekonštrukčné práce. Na

prístavbe základnej školy v priestoroch školskej jedálne, ZUŠ, školského klubu a malej telocvične boli vymenené všetky staré okná za nové plastové. Taktiež boli vymenené vchodové dvere do prístavby. Ďalej boli vymaľované priestory školskej jedálne, školskej kuchyne a skladových priestorov. V budúcom roku plánujeme vymaľovať zostávajúce priestory prístavby nachádzajúce sa v ŠKD a ZUŠ.

Na záver by som chcel všet-

kým žiakom popriať do nového školského roku hlavne veľa zdravia. Prajem im, aby našli v sebe zapálenie a chuť spoznávať, experimentovať a tvoriť. Aby vedeli rozoznať dobro od zla. Aby svoju energiu využili pozitívne a aby ňou neplytvali na veci, ktoré im neprospievajú. Učiteľom prajem veľa trpezlivosti a inšpirácie pri práci so svojimi žiakmi.

Verím, že aj tento školský rok zvládneme v spolupráci so všetkými zainteresovanými úspešne k prospechu žiakov a spokojnosti rodičov.

Mgr. Ľubomír Ivan, riaditeľ školy

Ani sme sa nenazdali a 9.6. 2013 sme slávili už 5. ročník „Dňa rodiny“

Pán nám požehnal krásny slnečný deň (čo v „období dažďov“ vôbec nebola náhoda), vo farskej záhrade pribudli stany a stanovištia a mohli sme začať. Ako každý rok, v našom chráme eucharistickou pobožnosťou. Viedol ju pán farár vdp. Štefan Hudáček.

Program už tradične pokračoval vo farskej záhrade otvorením a spoločnou fotkou našej farskej rodiny. Potom už nič nebránilo deťom, aby sa spolu s rodičmi, súrodencami, tetami, ujami, starými rodičmi,... konečne rozbehli na stanovištia, aby sa tam vyšantili, vzájomne si zasúťažili

a zároveň si aj „zarobili eurá“ na hodnotné ceny vo výmennom obchode. A že nálada, úsmev, radosť a pohoda nechýbali, o tom svedčia aj fotky.

V tvorivej dielničke si každý mohol vyrobiť niečo pekné pre seba, či pre svoju rodinu. Nechýbali spoločenské hry, skladanie tohtoročného motta FD, maľovanie na tvár, torta, agapé, opekačka, sladkostičky a mnoho iných aktivít. Všade vládla výborná nálada.

Je veľmi pekné, že z roka na

rok pribúdajú celé rodiny, ktoré prídu osláviť tento sviatok. Rovnako pribúdajú aj dobrovoľníci a darcovia, ktorí ochotne a nezištne podporujú jeho organizáciu.

Všetkým nech Pán odmení ich úsilie a požehná ich rodiny.

Už teraz sa tešíme sa na ďalší ročník, aby sme v kruhu farskej rodiny prežili príjemné spoločné popoludnie a oslávili „Deň rodiny“.

-ms-

Nižniansky kotlík 2013

V sobotu 13.7. 2013 organizovala obec Nižná už tradičnú súťaž vo varení guľášu - Nižniansky kotlík. Ako minulý rok, aj tento rok sa súťaž konala na priestranstve za obecným úradom, kde sa zaregistrovalo 27 súťažných družstiev. Odborná porota na čele s pánom Ing. Mariánom Medveďom pri ochutnávkach guľášov určila víťazné družstvo, ktorým sa stal Cykloturistický klub Tvrdosín. Druhé miesto získalo družstvo z Poľskej Mszany Dolnej a tretie miesto obsadilo družstvo Forstars z Nižnej. Ceny pre výhercov, ktoré venovali miestni podnikatelia, odovzdal starosta obce Ing. Jaroslav Rosina. Celá akcia sa niesla v dobrej nálade a bola spre-

vádzaná hudbou a kultúrnym programom, v ktorom vystúpila dychová hudba Nižnianka, tanečná skupina Harlekyn, tanečný súbor pri ZUŠ Trstená, kapela Duo Orava a ľudová hudba pri ZUŠ Nižná. V areáli nechýbali ani atrakcie pre deti a stánky s občerstvením.

Aj touto cestou by sme chceli poďakovať sponzorom, ktorí prispeli k zadarenej realizácii akcie: **DREVODOM ORAVA s. r. o., ORAVA Retail, s r.o., BSS, s.r.o., Tempo Kondela, Marián Jašica, Alojz Vidiečan - ALDAN, ZŠ z MŠ Nižná, Spojená škola Nižná, PPD Nižná, Rastislav Brčák, A+M Vladimír Letaši.**

-MR-

Slovenské jedlo „zabodovalo“ aj v Mszane Dolnej

Obec Nižná aj naďalej pokračuje v úspešnej cezhraničnej spolupráci s družobným partnerom z Poľska mestom Mszana Dolna. V nedeľu 21. júla sme sa zapojili do kultúrnej aktivity nášho partnera – Dni Mszany Dolnej. Naša účasť v Mszany Dolnej sa uskutočnila aj vďaka schváleného projektu Spoznajme sa bližšie na základe spoločných aktivít Obce Nižná a Mesta Mszana Dolna, ktorého aktivity sú finančne podporené Európskou úniou v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007 – 2013.

Hlavnou aktivitou obce Nižná bolo šírenie tradícií po našich predkoch, prezentovanie slovenského národného jedla a hudobného predstavenia Základnej umeleckej školy v Nižnej.

Slovensko a región Orava má bohatú zbierku jedál, ktoré sme si zachovali po našich predkoch a pri výbere prípravy jedla nás oslovilo veľa výborných receptov. Rozhodovanie nám uľahčili poľskí partneri,

ktorí najviac chceli ochutnať preslávené bryndzové halušky. Lenže bez polievky a koláčika by to nebolo „ono“, naše šikovné gazdinky z Jednoty dôchodcov v Nižnej sa ponúkli s prípravou fazuľovnice a ponúkli nám recept na výborný ovocný koláč. Každá gazdina vie, že z kvalitných surovín bude každé jedlo chutiť. Preto sme nakúpili pravú oravskú bryndzu, kvalitnú domácu slaninu, mäsové a mliečne výrobky, na bryndzové halušky nám boli ochotne podarované domáce zemiaky a pažitka. Deň pred odchodom do Poľska pracovníčky obecného úradu napiekli kysnuté ovocné koláče, tety dôchodkyne napiekli mäkké buchty, rezy a cesnakový posúch.

Priama príprava hlavného jedla bola náročná vzhľadom na priestory, keďže podujatie sa konalo na štadióne, ale aj závažná a pre poľských návštevníkov zaujímavá. Po vrelom privítaní v Poľsku sme sa rozdelili do troch oddielov: oddiel fazuľovnice, oddiel bryndzových halušiek a oddiel servíro-

vania jedla. Fazuľová polievka sa navarila naraz, bryndzové halušky sme pripravili v dvoch várkach, aby aj návštevníci, ktorí prišli neskôr ich mohli ochutnať. Polievka sa rozdala do poslednej varešky, chvály na spojenie čerstvej polievky s cesnakovým posúchom sa počúvali veľmi dobre a v správnej miere nás „nabudili“ na doladenie bryndzových halušiek. Prvé porcie bryndzových halušiek boli prijímané s veľkým očakávaním a pociťovali sme patričnú zodpovednosť. Všetko nakoniec dopadlo nad naše očakávania, druhú várku halušiek sme podávali „ako na páse“ a veľmi rýchlo! Koláče tiež nesklamali, marhule mali jednoznačne zelenú. Recepty jedál, ktoré sme pripravili v rámci Dni Mszany Dolnej a celého schváleného projektu budú vydané v kuchárskej knihe, ktorá bude distribuovaná na Slovensku aj v Poľsku.

Naša účasť na Dňoch Mszany Dolnej nebola len o príprave slovenského národného jedla. Svoj hudobný talent a našu

kultúru prišli odprezentovať aj žiaci spolu s učiteľmi Základnej umeleckej školy v Nižnej pod vedením Miroslava Štefana. Vo večerných hodinách sme uskutočnili pracovné stretnutie, kde sme vyhodnotili projekt Spoznajme sa bližšie na základe spoločných aktivít obce Nižná a mesta Mszana Dolna, predstavili nasledujúce aktivity projektu a sumarizovali potreby poľského partnera k jeho účasti a aktivitách na Pltníckom dni v Nižnej. V závere sme sa vzájomne „obdarovali“ reklamnými tričkami.

V rámci družobného partnerstva bola účasť obce Nižná na Dňoch Mszany Dolnej uskutočnená v rámci schváleného projektu Spoznajme sa bližšie na základe spoločných aktivít obce Nižná a Mesta Mszana Dolna (č. PL-SK/ZA/IPP/III/062), projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007 – 2013.

-I/R-

Pútavý Pltnícky deň aj vďaka partnerovi zo Mszany Dolnej

Slovensko a Poľsko patria k slovanským národom a naše kultúry sú si blízke, no aj napriek tomu vzájomne nepoznáme všetky národné zvyky, zvyklosti a tradície. S cieľom upevnenia a rozvíjania úspešnej spolupráce medzi Nižnou a Mszanou Dolnou, zachovania a šírenia slovenských a poľských zvykov sme v rámci Pltníckych dní vzájomne „prepojili“ kultúrne dedičstvo našich pred-

kov. Poľským účastníkom sme predstavili tradíciu stavania a splavu plte spojenú s kultúrnym programom v rézii folklórneho súboru Oravan senior. Na postavení plti bol splav po rieke Orava nezabudnuteľným zážitkom pre všetkých poľských účastníkov. Časť skupiny zo Mszany Dolnej využila aj menšiu turistickú vychádzku na našu „pýchu“ - vrch Ostražica. Sprievodcu im robil zástupca

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA

PL-SK
2007-2013

... partnerstvom k spoločnému rozvoju ...

starostu obce Ján Mišík.

Prezentácia zvykov na Orave pokračovala bohatým kultúrnym programom na štadióne, do ktorého sa zapojil aj poľský partner, a to prípravou ich tradičného pokrmu s následnou ochutnávkou pre všetkých účastníkov Pltnického dňa. Aj touto formou sme chceli docieľiť, aby Slováci aj Poliaci mohli spoznať časť z bohatej kultúry svojho priameho suseda. Na Dňoch Mszany Dolnej sme s hrdosťou ponúkli ochutnávku slovenského národného jedla, ako bola fazuľová polievka, bryndzové halušky, koláče a grilované mäsové výrobky. Na oplátku aj poľský partner chcel pohostiť svojim národným jedlom a slnečný Pltnický deň bol na túto aktivitu ako stvorený. „Mšanci“ sa rozhodli pripraviť žurek - tradičnú kyslú polievku s klobásou, nám skôr známe pirohy so slanými náplňami a

sladké pečivo, koláče a šišky. Do prípravy polievky sa zapojili všetci „Mšanci“, trpezlivo čistili a krájali niekoľko kilogramov zemiakov, cibule a klobásy. Majstrom varešky sa stal zástupca primátora Úradu Mesta Mszana Dolna Michal Baran a predseda Rady Mesta Adam Malec, ktorí na niekoľko hodín „obsadili“ miesto pri kotlíku. Medzitým ostatní zástupcovia Rady mesta a mestského úradu pripravovali „ruské“ pirohy s plnkou zo zemiakov a tvarohu a pirohy plnené kapustou a hubami. Ako bonus sme dostali ochutnávku grilovanej cesnakovej bagety podávanej so syrom a brusnicovým džemom, ktorú pripravili zástupcovia Hasičského zboru v Mszanej Dolnej.

Polievka po poslednom dochutení bola už pripravená na ochutnávku, voda na varenie pirohov pomaly začala vriieť,

a tak predseda Rady Mesta Mszana Dolna Adam Malec mohol pozvať všetkých prítomných na očakávané poľské pohostenie. Pri prvom pohľade na kyslú polievku sme nevedeli odhadnúť, akú chuť môže mať, ale po ochutnaní sa počiatkové obavy úplne rozplynuli a s chuťou sme sa mohli pustiť do poctivo pripravených poľských dobrot. Akonáhle sa začali dokladať slané pirohy posypané opraženou cibuľou a predovšetkým sladké koláče, pri stole sa už začal vytvárať dlhý rad „ochutnávačov“. Odvtedy hral prím vynikajúci tvarohový koláč, ktorý sa mohol podávať na kilogramy. Recepty ponúkaných slovenských aj poľských jedál vrátane koláčov spracujeme a vydáme v kuchárskej knihe, ktorej tlač plánujeme zadať v októbri a distribúcia bude zabezpečená aj prostredníctvom webstránky obce Nižná a mesta Mszana

Dolna.

Účasť a aktivity v rámci Dní Mszany Dolnej a Pltnického dňa sa uskutočnili v rámci schváleného projektu Spoznajme sa bližšie na základe spoločných aktivít obce Nižná a mesta Mszana Dolna. Projekt realizujeme do januára 2014 a do tohto obdobia zrealizujeme prezentačné aktivity, kultúrny program v rámci Vianoc v Nižnej, vianočné trhy a záverečné vyhodnotenie projektu.

Projekt Spoznajme sa bližšie na základe spoločných aktivít obce Nižná a mesta Mszana Dolna (č. PL-SK/ZA/IPP/III/062) je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007 – 2013.

-VR-

Pltnický deň v Nižnej

Obec Nižná tento rok zorganizovala už 19. ročník tradičného kultúrneho podujatia Pltnický deň, ktorý sa uskutočnil v sobotu 17. augusta 2013. Pod-

ujatie sa začalo o 8:00 hod. stavaním plte na brehu rieky Oravy pri plavárni, ktoré bolo sprevádzané od 10:00 hod. tradičnými zvykmi a ľudovou

hudbou. Miestní chlapi sa aj tento rok potrápili pri zbíjaní plte. Po jej dokončení prišli okrem domácich aj naši priatelia z družobného poľského mesta Mszana Dolna. O 12:00 hod. sa všetkým prihovoril starosta obce Ing. Jaroslav Rosina a pltníci odbili plť. Vďaka „dobrej“ vode a krásnemu slnečnému počasiu mohli pltníci splaviť plť spolu s cestujúcimi takmer až na koniec Nižnej do „Ručungu“, kde ju potom vytiahli na breh. V priebehu dňa sa už na štadióne a v jeho okolí pripravovali športové aktivity ako cyklistická časovka, streľba zo vzduchoviek, futbalový zápas, ukážky corossfitových cvičení z fitnesscentra EURÓPA GYM, spoločné aktivity pre deti a rodičov, zábavné stánky a iné atrakcie. V areáli nechýbali ani stánky s občerstvením. Ukážku požiarneho zásahu členmi dob-

rovoľného hasičského zboru v Nižnej sme mali možnosť vidieť priamo počas kultúrneho programu, ktorý prebiehal v poobedňajších hodinách na pódiu. V programe sa predstavila dychová hudba Tvrdošanka, Folklórny súbor Oravanček, Roháčik zo Zuberca, Folklórna skupina z Podbiela a Oravan Senior z Nižnej. V tom istom čase bola aj ochutnávka tradičných poľských jedál, ktoré si pre verejnosť pripravili naši priatelia z Poľska. Pri dobrej hudbe poľsko-slovenskej skupiny Golf sme počkali do zotmenia na večerné premietanie historického dokumentu z nižnianského prostredia pod názvom „Štefanko, Štefanko“. Záver podujatia patril už tradične voľnej zábave, na ktorej sa v hojnom počte zabávali prevažne mladí zo širokého okolia.

-MR-

LETO S COUNTRY - tanečné sústreďenie na Danici

18. – 25.8. 2013 sa skupina malých tanečníkov tanečnej skupiny Harlekýn zúčastnila týždňového sústreďenia. Počas pobytu nielen tancovali pod vedením svojej trénerky Sašky Opátovej, ale s gymnastickými rozcvička-

mi pomohla Danká Nováková a stepové základy sa snažili malých tanečníkov naučiť Honza a Radka Kudláčkovi z tanečnej skupiny Klepeto z Prahy. Pre deti sme pripravili aj množstvo hier a výletov. Boli sme sa spo-

ločne pozrieť na kostolnej veži v Trstenej, v drevenom kostolíku v Tvrdosíne, prezreli sme si priehradný múr, odviezli sa na lodi na Slanický ostrov a potúlali sa po Námestove. Páčili sa nám aj rôzne remeslá, ktoré pre-

zentovali remeselníci v skanzene Brestová v Zuberici. Chodili nás navštevovať aj rodičia, s ktorými sme si jeden večer aj opekali pri ohni a spoločne sme sa zabavili aj pri vodnom futbale. Vďaka sponzorom a peniazom získaným z projektov mali tanečníci celý týždenný pobyt úplne zdarma.

-sto-

Afrika – kolíska ľudstva

V posledných desaťročiach sa svetoví paleoantropológovia zjednotili v názore na miesto pôvodu človeka. Viedli ich k tomu početné nálezy najstarších hominidov v naplaveninách riek Omo a Awash, ktoré sa nachádzajú v južnej Etiopii. A práve z týchto oblastí východnej Afriky človek postupne jednotlivými migračnými vetvami osídľoval všetky oblasti civilizovaného sveta.

Vedúcou osobnosťou tímu vedcov je Dr. Richard Leakey, ktorý už viac ako štyridsať rokov robí výskumy danej lokality, preslávil sa nálezmi najstarších predkov človeka: Australopi-

tekus afrikanus /žil tu pred 3,5 miliónmi rokov/, Homo habilis /2,5 miliónmi/, Homo erectus /1,5 miliónmi/ a nakoniec Homo sapiens – jeho vývojová cesta odštartovala pred 300 000 rokmi.

A práve do Etiopie sme sa vybrali v októbri 2012, dali sme si niekoľko cieľov – splaviť približne 400 km úsek rieky Omo, navštíviť ešte málo civilizáciou ovplyvnené domorodé kme-
ne na jej brehoch, pozorovať a zdokumentovať život ľudí a okolitej bujnej prírody s jej osobitou faunou a flórou a cestou naspäť prejsť obývanými horskými oblasťami.

Skupinka sme bola nevelká, boli v nej tiež známe cestovateľské osobnosti - Pavol Barabáš a Peter Ondrejovič.

Úvodom si trošku priblížme Etiopiu /pôvodne sa volala Habes, neskôr Abesínia/ Rozloha obrovská = 1,13 milióna km², obyvateľov tiež dosť – 80 miliónov. Hlavné mesto Addis Abeba /v úradnom jazyku – amharčine znamená Nový kvet/ je najvyššie položeným hlavným mestom afrického kontinentu, a to vo výške 2 600 metrov nad morom.

Je to aj poznať, kým cez deň teplota neraz presiahne 40 stupňov v tieni, v noci klesá k 10 stupňom. Len pre zaujímavosť, najvyššie položeným hlavným mestom sveta je bolivijské La

Paz /3 630 metrov/. Etiópia je prevažne hornatá krajina, najvyšší vrch je Ras Dashan, s 4 620 metrami je štvrtý v Afrike /po Kilimandžare – 5 895 m., Mt. Kenyi – 5 199m. a Ruwenzori 5 109 m./ Krajina je bohatá tiež na zrážky a tým aj na mohutné vodné toky – napr. rieka Abay /Modrý Níl/ a veľké jazerá – Tana, Turkana, Chamo, Langano. Územne je rozdelená na deväť kililov = provincií, z nich chceme spomenúť len jednu – volá sa Kaffa, práve ona prepožičala svoje meno dobre známemu lahodnému nápoju – káve a pestovanie kávovníka sa odtiaľto rozšírilo do ostatného sveta.

Pokračovanie nabadúce

Ďuroška Ladislav ml.

Lenka Bažíková majsterkou kraja

V nedeľu 9. júna sa v Dubnici nad Váhom uskutočnili Majstrovstvá stredoslovenského atletického zväzu v atletike

mladších žiakov a prípraviek, ktorého sa zúčastnili aj dievčatá z atletického oddielu v Nižnej. Najväčší úspech dosiahla Lenka Bažíková, ktorá v skoku do výšky v osobnom rekorde 144 cm vybojovala titul majsterky kraja. Ostatné dievčatá dosiahli niekoľko osobných rekordov a pekné umiestnenie v silnej konkurencii.

Výsledky:
Mladšie žiačky:

Michaela Pilárová – skok do výšky – 125cm – 7. miesto, 60m prekážky – 12,29 – 5.miesto – osobný rekord

Lenka Bažíková – 60m – 8,98s – 7.miesto – osobný rekord, skok do výšky – 144cm – 1.miesto – osobný rekord,

150m – 23,18s – 15.miesto
Lucia Jurinová – diaľka – 396cm – 8.miesto, 60m – 9,38s – 12.miesto, 60m prekážky – 11,97s – 4.miesto – osobný rekord

Lucia Latková – 60m – 9,44s – 15.miesto – osobný rekord, diaľka – 386cm – 9.miesto – osobný rekord

Prípravka:

Paula Hlavajová – 60m – 9,62s – 6.miesto, diaľka – 371cm – 6.miesto

Andrea Regulová – 60m – 9,98 – 14.miesto – osobný rekord, kriketka – 17,71m – 9.miesto.

Eubomír Ivan - tréner

Oravaman 2013

3. ročník ORAVAMANu je úspešne za nami. Zúčastnil sa ho rekordný počet 352 pretekárov z piatich krajín. Víťazom v kategórii mužov sa stal Tomáš JURKOVIČ, ktorý potvrdil úlohu najväčšieho favorita a

zároveň úspešne obhájil minuločné prvenstvo.

Dvojkilometrové plávanie najrýchlejšie zvládol jeden z najmladších účastníkov podujatia Šimon Žáčik. Jurkovič vyplával na piatom mieste s viac ako minútovou stratou. Na druhé miesto sa prepracoval už v úvode cyklistiky a napriek

najrýchlejšej cyklistike do depa na Tatliakovej chate dojazdil na druhom mieste. Prvý na bicykli do depa došiel český pretekár Dan Polanský. Veľmi dobre odjazdil cyklistickú časovku Jozef Tomašovič, ale aj Jozef Vrábel. Najrýchlejšia cyklistika, ale aj beh znamenali úspešnú obhajobu Tomáša Jurkoviča. Na druhom mieste dobehol Čech Dan Polanský a na treťom mieste prekvapujúco veterán Jozef Vrábel. Ten mimochodom po prvýkrát porazil Petra Vabrouška, ktorý dobehol na 4. mieste.

V kategórii žien sa do čela v úvode cyklistiky dostala obhajkyňa prvenstva Zuzana VOJTEKOVÁ a pred seba už nikoho nepustila - zvíťazila suverénne, so 17-minútovým náskokom. Češka Tamara Štonová mala obrovskú smolu - defekt už na prvom kilometri znamenal koniec ambícií.

Súčasťou podujatia bol aj detský duatlon, ktorý sa uskutočnil v okolí penziónu Prbiskó. Zúčastnilo sa ho 45 detí vo veku do pätnásť rokov. Víťazi, ale i všetci zúčastnení boli odmenení vecnými cenami a diplomom.

Veľkolepé podujatie pod Roháčmi organizátori zvládli vynikajúco. Preteky sa niesli vo veľmi športovom duchu a zúčastnení pretekári nešetřili chválou na ich usporiadanie. Reakciu pretekárov na vlastné podujatie je možné zhladať na stránke www.oravaman.sk. Na tejto stránke sú aktu-

álne výsledky, šoty jednotlivých televízií ale i iné aktuálne správy. Prikladáme prehľad výsledkov:

MUŽI

1. Tomáš Jurkovič NERŽI - SK
2. Dan Polanský - CZE
3. Jozef Vrábel SPNHN - SK

ŽENY

1. Zuzana Vojteková TRIOR - SK
2. Erika Krkošková NERŽI - SK
3. Petra Hostinská - CZE

Kategórie

M18-39

1. Tomáš Jurkovič NERŽI - SK
2. Dan Polanský - CZE
3. Šimon Žáčik SMTNR - SK

Ž18-39

1. Zuzana Vojteková TRIOR - SK
2. Erika Krkošková NERŽI - SK
3. Petra Hostinská CZE

M40-49

1. Jozef Vrábel SPNHN - SK
2. Petr Vabroušek - CZE
3. Jaroslav Hýzl - CZE

Ž40+

1. Eva Brečková ŠK ORAVAMAN - SK
2. Jana Baronová SMTNR - SK

M50+

1. Ondrej Pramuk - Martin - SK
2. Ivo Krejčí - CZE
3. Pavol Košťan NERZI - SK

Ukončená futbalová sezóna 2012 / 2013

Futbalový klub Nižná mal aj v tejto sezóna 2012/2013 v oravskej súťaži, ktorú riadi OFZ v Dolnom Kubíne, zaradené štyri družstvá, a to A-družstvo, dorastenci a starší žiaci v I. triede a družstvo prípravky v súťaži mladých.

Družstvo tvorili títo hráči: *Dávid Brčák, Tomáš Chladný, Jaroslav Daňa, Peter Kočalka, Maroš Dedinský, Matúš Dedinský, Marek Zboja, Marko*

Koedam, Roman Šeling, Václav Komačka, Tomáš Šroba, Dušan Rošťák, Ján Bážik, Stanislav Zaťko, Marek Kulošťák, Maroš Žulko, Juraj Tuka, Patrik Zrnčík, Ján Tomaga, Tomáš Hvolka, Ľubomír Kuboš a Lukáš Žák.

Medzi najlepších strelcov patrila **Václav Komačka** (19 gólov).
Tréner: Ing. Eugen Dedinský
Vedúci mužstva: Ľuboš Šeling

A - mužstvo, konečná tabuľka						
Mužstvo	Z	V	R	P	Skóre	B
1. Zubrohľava	26	19	6	1	55:17	63
2. Zaškov	26	14	6	6	69:37	48
3. Nižná	26	12	8	6	58:36	44
4. Zuberec	26	13	4	9	48:38	43
5. Sihelné	26	12	4	10	48:33	40
6. Novot'	26	11	6	9	69:62	39
7. Or. Polhora	26	11	3	12	40:41	36
8. Or. Podzámok	26	10	4	12	52:54	34
9. Medzibrodie	26	10	4	12	43:46	34
10. Breza	26	9	6	11	38:48	33
11. Klin	26	7	8	11	42:50	29
12. Rabča	26	8	5	13	41:58	29
13. Dlhá	26	6	8	12	30:48	26
14. Lokca	26	4	0	22	23:88	12

Družstvo prípravky:

V roku 2012 sme sa zamerali na najmladších futbalistov (ročník 2002 a mladší), ktorých sme začali pripravovať v tréningoch formou zábavy, aby sa futbal pre nich stal atraktívnou hrou a zábavou. Do tejto činnosti sme zapojili nového trénera Jána Žuffu, ktorý spolu

s Jozefom Ružbackým vytvorili nádejné družstvo.

Toto družstvo bolo zaradené do A skupiny, ktoré riadi OFZ v Dolnom Kubíne a to spolu s družstvami Tvrdošina a Trstenej, kde po skončení jesennej časti síce obsadili 3. miesto, ale ukázali svoju chuť o tento šport.

Prípravka 4						
Mužstvo	Z	V	R	P	Skóre	B
1. Tvrdošín	12	11	1	0	70:15	34
2. Trstená	12	4	1	7	38:28	13
3. Nižná	12	2	0	10	15:80	6

Družstvo prípravky tvorili títo mladí žiaci a jedna žiačka: *Jozef Kubica, Dávid Tomkuliak, Gabriel Liška, Patrik Kozáčik, Philip Ďuriník, Samuel Kamody, Ľubdík Tomáš, Ľubdík Lukáš, Žuffa Tadeáš, Žuffa*

Tomáš, Hajdúch, Lukáš, Furto Adrian, Ján Žuffa, Roman Šeling, Dávid Belopotocan, Adrian Záhora a Lucia Latková.

Tréner: Ján Žuffa
Vedúci: Jozef Ružbacký

Družstvo starších žiakov tvorili nasledovní futbalisti:

Miloš Pleva, Marián Mores, Marek Kelušák, Adam Kozáčik, Matúš Piši, Filip Kanderka, Igor Tomáš, František Jagelka, Miloš Butora, Dominik Dulka, Lukáš Kubinec,

Miroslav Baran, Adam Skurčák, Mário Trnavský, Jakub Žák, Philip Ďuriník, Andrej Hulej a Richard Karisný.

Medzi najlepších strelcov sa zaradili: **František Jagelka, Miloš Butora, Matúš Piši a Marián Mores.**

Tréner: Milan Hvolka
Vedúci družstva: Jozef Ružbacký

Družstvá starších žiakov						
Mužstvo	Z	V	R	P	Skóre	B
1. Nižná	22	17	3	2	76:21	54
2. Krivá	22	17	1	4	52:16	52
3. Zubrohľava	22	14	4	4	68:20	46
4. Zázrivá	22	14	3	5	64:42	45
5. Mútne	22	13	2	7	72:25	41
6. Novot'	22	13	2	7	67:40	41
7. Zuberec	22	9	1	12	48:65	28
8. Hruštín	22	7	0	15	32:59	21
9. Krušetnica	22	5	3	14	30:76	18
10. Babín	22	4	2	16	19:75	14
11. Sihelné	22	3	4	15	30:80	13
12. Lokca	22	3	1	18	15:54	10

Družstvo dorastencov tvorili títo hráči :

Jakub Latka, Marián Mačňák, Patrik Jurovčík, Matúš Zboroň, Jakub Habovštiak, Tomáš Regulý, Tomáš Bača, Ján Tomaga, Tomáš Hvolka, Patrik Bachan, Ľubomír Ku-

boš, Martin Bážik, Peter Bážik, Marek Žuffa, Martin Latka a Dávid Varhol'.

Najlepším strelcom v tejto skupine bol náš hráč **Tomáš Regulý (28 gólov)**

Tréner: Miroslav Bača

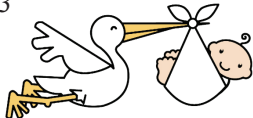
Družstvo dorastencov 2						
Mužstvo	Z	V	R	P	Skóre	B
1. Chlebnice	26	16	4	6	65:26	52
2. Vavrečka	26	16	4	6	82:30	52
3. Liesek	26	15	6	5	80:29	51
4. Klin	26	15	3	8	76:54	48
5. Novot'	26	12	7	7	63:62	43
6. Breza	26	12	3	11	52:61	39
7. Nižná	26	11	5	10	70:75	38
8. Zázrivá	26	10	3	13	45:63	33
9. Or. Lesná	26	9	3	14	53:53	30
10. Zubrohľava	26	8	4	14	47:76	28
11. Bobrov	26	8	4	14	56:87	22
12. Lokca	26	8	3	15	41:59	27
13. Habovka	26	8	2	16	44:77	26
14. Babín	26	6	5	15	47:69	23

Výpracoval - Ján Lacko, tajomník FK

Spoločenská rubrika

Narodenie detí:

Juliána Bucková, 20.4. 2013
Ema Žuffová, 25.4. 2013
Alica Melníková, 3.5. 2013
Lucia Pavlová, 22.5. 2013
Rebeka Mária Meľková, 23.5. 2013
Sára Mária Meľková, 23.5. 2013
Viktória Žuffová, 30.5. 2013
Adam Páleník, 6.7. 2013
Andrej Pažitka, 10.7. 2013
Sebastian Činčara, 10.7. 2013
Melinda Žemličková, 18.7. 2013
Cyntia Šmidlová, 25.7. 2013
Juraj Bielončík, 27.7. 2013
Oliver Tokár, 8.8. 2013
Štefan Zagraban, 17. 8. 2013
Adrián Mucha, 19. 8. 2013
Emilija Žepiničová, 20. 8. 2013
Margaréta Brodňanská, 20. 8. 2013

Gratulujeme k prírastkom do Vašich rodín a prajeme Vám krásne spoločné chvíle!

Blahoželáme:

V mesiacoch **máj 2013 – august 2013** sa významných životných jubileí dožili títo naši spoluobčania:

55 rokov

Vladimír Bugel', Šoltésovej 649
Ružena Kajanová, Vintiška 109
Ján Kuboš, Nová doba 504
Eubomíra Nákačková, Šoltésovej 647
Alena Reháková, Matúškova 463,
Ol'ga Nákačková, Partizánska 100
Helena Podroužková, Hattalova 478
Vlasta Regulová, Mieru 242
Marta Šelingová, Na Ostrovke 730
Jaroslav Varhoľ, Železničná 382
Marta Bologová, Jesenského 641
Hildegarda Šišková, Nová doba 489
Anton Žák, Vintiška 122
Darina Zajacová, Nová doba 483
Eudmila Žáková, Tajovského 615

60 rokov

Mária Branická, Jesenského 637
Jozef Krúpa, Nová doba 504
Marta Lamžová, Štúrova 444
Barbora Šurinová, Nová doba 501
Anna Argalášová, Hviezdoslavova 346
Marián Bakoš, Vintiška 90
Zdena Mariášová, Nová doba 499
Marta Samardáková, Nová doba 503
Jozef Šveda, Hviezdoslavova 333
Ján Ďuračka, Nová doba 504
Ján Ficek, Kolejáková 228
Justína Floreková, Jesenského 638

Jaroslav Kachút, Hviezdoslavova 27
Elena Katrenčíková, Nová doba 505
Mária Rentková, Za Vrškom 706
Miroslav Trnavský, Hattalova 474
Ol'ga Trnková, Štúrova 454

65 rokov

Vlasta Babinská, Štúrova 438
Mária Škrípalová, Mieru 258
Cecília Hučalová, Gen. Štefánika 593
Janka Porubská, Nová doba 504
Ol'ga Tomašítková, Zemianska Dedina 77
Ján Babinský, Štúrova 438
Jozef Bolibruch, Zemianska Dedina 22
Jozef Kristofčák, Hviezdoslavova 47
Mária Kubošová, Nová doba 500
Anton Lipka, Nová doba 487
Peter Reguly, Vintiška 117
Terézia Fučková, Nová doba 499
Daniel Korčuška, Nová doba 487
Gabriela Polakovičová, Nová doba 504
Anna Šušková, Matúškova 464
Vilma Žatková, Nová doba 500

70 rokov

Marta Chutňáková, Nová doba 491
Eudovít Labdík, Štúrova 455
Emília Helienková, Nová doba 503
Alžbeta Ujmiaková, Jána Hollého 573
Viera Loffayová, Závodná 462

Odišli od nás:

Matej Hablák, 25. 6. 2013 38-ročný
Jozef Arvay, 24. 6. 2013 55-ročný
Miroslav Matejčík, 22. 7. 2013 51-ročný
Aurélia Žáková, 15. 7. 2013 89-ročná
František Gerát, 21. 7. 2013 79-ročný
Peter Frolek, 1. 8. 2013 89-ročný
Emil Motýčka, 12. 8. 2013 74-ročný
Alojz Brandys, 12. 8. 2013 77-ročný

Odpočívajte v pokoji!

Sobaše

Michal Vrabček – Bc. Simona Hančáková, 13. 4. 2013
Pavol Kandrál – Dominika Dedinská, 11. 5. 2013
Miloš Javor – Ivana Hančáková, 18. 5. 2013
Ján Brezina – Beata Matgorzata Konopka, 23. 5. 2013
Michal Gašperec – Mgr. Romana Škoriaková, 1. 6. 2013
Michal Lukáč – Lenka Bačová, 8. 6. 2013
Mgr. Peter Žakarovský – Mgr. Mária Kořínková, 15. 6. 2013
Ing. Ján Lábj – Ivana Hujová, 22. 6. 2013
Dávid Gibala – Mgr. Jana Žáková, 6. 7. 2013
Ing. Martin Polák – Mgr. Alexandra Žuffová, 20. 7. 2013
Miloš Bartkoviak – Jana Spuchliaková, 10. 8. 2013
Lukáš Lepáček – Petra Žuffová, 24. 8. 2013

Na spoločnej ceste životom želáme veľa zdravia, šťastia, tolerance, trpezlivosti a vzájomného porozumenia!

75 rokov

Emília Bielíková, Nová doba 487
Cecília Hlavajová, Hviezdoslavova 310
Július Kolesár, Šoltésovej 653
Irena Kubošová, Mieru 294
Anton Štipta, Hviezdoslavova 29
Mária Glasová, Nová doba 485
Katarína Novocká, Nová doba 501
Štefan Reguly, Vintiška 67
Antónia Regulová, Vintiška 91
Štefan Taraj, Zemianska Dedina 45
Anna Vrábliková, Nová doba 499
Jozef Chutňák, Nová doba 491

80 rokov

František Seman, Nová doba 505
Štefan Dedinský, Zemianska Dedina 35
Cyril Žuffa, Železničná 381

85 rokov

Mária Kristofčáková, Železničná 365

90 rokov

Mária Žuffová, Hviezdoslavova 170

Naším jubilantom prajeme všetko len to najlepšie, zdravie, šťastie a spokojnosť. Hodne životného elánu do ďalších úspešných rokov Vášho života.

KRÍŽOVKA PRE ČITATEĽOV NIŽNIANSKYCH OZVIEN

Autor: Isch	pohybový ústroj tela	biograf	patriaci Adovi	1	posunu-tia		osobitná škola	letec	strach, znepokojenie	tibetský kopytník	mastná zemina		2	daj si úder	ukryté cennosti
indiánska trofej						omámi						Základná umelecká prípravka			
videorekordér						lapaj Asociácia mestskej ekológie						vokalizov. predložka			
krátka správa, oznam						lesklý náter	SPZ býv. Československa				smrknutie čes. plos. miera				
výlov našich najväčších rýb										apríl, anglicky					
 obyvatelia Pruska	amnestia anglicky vojenská hodnosť									meno býv. manželky Gorbačova					
angl.skr. pre popoludnie			vyrývajú								viest, angl. (LEAD)				
stretnutie, párty (RAOT)			upil		kráterovité kotliny, nem. (MAARE)						Slovenská ťažobná		kamarát, slangovo	papagáj	
utečiem											náčelník Inkov				
sopľáňa											ucho, angl. dvorný spoločník ženy				
ruské ženské meno											druh satelit. navigácie (GSMA)				
 bývalá organizácia mládeže	český komik zaklapala										rímsky boh lásky				
medzinár. ozn. Slovenska			SPZ Košíc			Anno Domini	vývojové štádium hmyzu	vytrhať burinu	Amatérska atlet. asociácia		rybár. pasca z prútia (GRSA)	SPZ Poprad			
náhla zmena					francovka					remíza v šachu				kopaním zníž	oáza, anglicky
malé (náreč.)					darovala rumun. terénne auto					morské oko Deutsche Presse Neu					
 mladík v službe šľachtica	odev, tvorba					kuchyn. nádoby	Odborová rada				malá Ilonka	rádium			
patriace Olmerovi									priame vysielanie						
kúzelný pán z čes. filmu pre deti				plúžiť					rýpaním nahromadí						

Vylúštenie krížovky zasielajte na adresu: noviny@nizna.sk alebo na adresu Nižnianske ozveny, Obecný úrad Nižná. Prosíme zasielateľov mailov, aby napísali do správy svoje meno a adresu, inak mail nebude akceptovaný. Výherca obdrží od OcÚ vecnú cenu. Znenie krížovky z čísla 2/2013: „Žena sa vyzlieka pred tým, kto ju oblieka“. Vylosovaným výhercom sa stáva p. Ľubomír Hučala z Hviezdoslavovej ulice 326. Gratulujeme!

Vydáva: Obecný úrad, 02743 Nižná, Nová doba 506. Evidenčné číslo: Ev - 3250/09. Redakčná rada: šéfredaktor: Mgr. Marek Reguly, redaktori: PhDr. Jozef Brezovský, Veronika Latková, PaedDr. Stanislava Opátová, Mgr. Martina Labdíková, Zuzana Kičinová, Mgr. art. Eva Rakovanová Jandurová, grafická úprava: Terézia Drozdová. Tlač: ID Reklama s.r.o, Tvrdošín. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravy článkov a príspevkov, v ktorých sa vyskytujú vulgárne, osočujúce údaje a gramatické chyby.